

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

ATENCIÓ:

Aquest document és l'ANNEX a la sol·licitud i **només és vàlid** per a annexar-lo, en format PDF, al FORMULARI general SGR 2009 disponible a la web de l'AGAUR

ANNEX AL FORMULARI GENERAL

SUPORT A GRUPS DE RECERCA DE CATALUNYA - SGR 2009 -

Dades del/de la coordinador/a del grup de recerca

Nom Pilar	Primer cognom Prieto	Segon cognom Vives
Tipus identificador ¹ NIF	Número identificador ² 40433627H	
Telèfon fix 932254899	Telèfon mòbil	Correu electrònic pilar.prieto@uab.cat
Universitat/Centre/Institució ICREA-UPF		
Nom del grup i acrònim si escau Grup d'Estudis de Prosòdia (GrEP)		Modalitat GRE - Grup de Recerca Emergent

¹ Especifiqueu si és NIE, NIF, Passaport, Permís de Residència, Resident comunitari.

² Introduïu el vostre número d'identificació (p. ex.: el NIE, NIF,...)

Important: No excediu el nombre de pàgines permès per a cada apartat ja que no es tindran en compte a la valoració.

A) Objectius científics del grup i pla de treball per als propers cinc anys.

Descriviu els objectius del grup per als propers anys, fent èmfasi en aquells aspectes que es pretenen iniciar, continuar o millorar. Expliqueu el pla de treball general per als propers anys.

Si el grup és continuïtat d'un SGR 2005 o si té alguna vinculació amb un grup reconegut, expliqueu aquests vincles i els canvis respecte al grup presentat a la convocatòria 2005. (Màxim 4 pàgines)

El *Grup d'Estudis de Prosòdia* (GrEP), que actualment forma part del *Centre de Lingüística Teòrica* (CLT-UAB), té l'objectiu d'aglutinar un grup d'investigadors que es dediquen a l'estudi de la prosòdia, en el sentit ampli del terme. Aquest grup de recerca emergent prové de l'SGR 2005 anomenat *Grup de Lingüística Teòrica* (2005SGR-00735, Investigador Principal: Dra. Gemma Rigau). Els membres del GrEP comparteixen un interès per la prosòdia i la fonologia de l'entonació, especialment des d'un angle experimental i empíric, la qual cosa els perfila com un grup amb interessos i objectius específics. Atesa l'especificitat de la investigació duta a terme pel grup i la trajectòria conjunta dels seus membres, s'ha plantejat de demanar un *Grup de Recerca Emergent* que prové de l'esmentat grup de recerca consolidat. Aquest grup de recerca ja ha iniciat el treball en àrees d'interès estratègic com ara les tecnologies de la parla (amb el projecte Glissando, vg. apartat J) o la neurolingüística (amb el projecte Consolider-Ingenio, vg. apartat J).

La investigació que fan els membres de l'equip abraça l'estudi de la interacció entre prosòdia i fonologia segmental, de la interfície prosòdia i pragmàtica, prosòdia i sintaxi, així com la construcció de teories i models sobre aquests aspectes d'interacció de la prosòdia amb altres disciplines. Són també temes d'interès la prosòdia i la fonologia de l'entonació, l'adquisició, tecnologies de la parla, etc. Sobretot, les llengües que estudien els membres del grup són el català, el castellà i l'occità. Al lloc web següent, hi podeu trobar la descripció de les línies principals de recerca i de les activitats del grup:

<http://prosodia.uab.cat>

A continuació expliquem els objectius científics del GrEP, en el marc de les línies de recerca principals del grup, i explicant de quina manera es pretenen d'iniciar o ampliar, així com el pla de treball per als propers anys:

1. Fonologia de l'entonació de les llengües romàniques i etiquetatge prosòdic

Una de les línies de recerca del grup és la descripció de la fonologia entonativa de les llengües romàniques (sobretot del català, castellà, occità) i el desenvolupament d'un sistema d'etiquetatge prosòdic per a aquestes llengües. Les dades empíriques que utilitzem es basen en enquestes de situacions, *Map Tasks* i converses espontànies. Per al català i l'occità, aquestes dades s'estan incorporant a l'*Atlas de l'entonació del català* i l'*Atlas de l'entonació de l'occità*. Aquests dos projectes es van engegar l'any 2006 amb l'objectiu d'estudiar la prosòdia de la llengua catalana i la llengua occitana dins de la seva varietat dialectal. A través d'un mapa interactiu al lloc web, aquests atlas posen a l'abast del públic uns materials lingüístics enregistrats per tot el territori de parla occitana, en àudio i en vídeo (tant els resultats analitzats d'enquestes d'entonació, com *Map Tasks* i entrevistes en vídeo transcrits ortogràficament). L'estudi de les dades de l'*Atlas de l'entonació del català* i de l'*occità* permetran d'efectuar l'inventari dels accents tonals i dels tons de frontera d'aquesta llengua i elaborar un sistema de transcripció ToBI per a la seva prosòdia. Aquestes fites són d'especial rellevància per a l'estudi de la prosòdia de les llengües romàniques ja que l'occità ocupa un lloc "pont" dins del conjunt de les llengües romàniques. A més a més, el recull de dades sobre l'occità és urgent ja que aquesta llengua es troba en una situació sociolingüística inquietant, atès que disminueix el nombre dels seus locutors nadius de manera molt accelerada d'algunes dècades ençà a causa de l'escassa transmissió intergeneracional i del procés de substitució per les llengües estatals que està patint. En els propers anys, es pretenen acabar els *Atlas de l'entonació del català* i de l'*occità* i desenvolupar l'*Atlas de*

l'entonació de l'espanyol d'Espanya i Sud-amèrica. Al llarg d'aquests propers anys pretenem d'enregistrar les variants entonatives pròpies de la varietat culta parlada a l'espanyol de l'Estat espanyol i Sud-amèrica, descriure els patrons entonatius, transcriure mitjançant un sistema àmpliament utilitzat (ToBI), i posar els documents sonors i les explicacions i pràctiques pertinents a disposició de la comunitat investigadora i/o docent a través d'un atlas interactiu d'ús públic a Internet.

Un altre dels objectius de recerca del grup és comprovar si algunes característiques de producció prosòdica de la parla s'utilitzen en el processament del senyal acústic. Concretament, s'està avaluant la importància que tenen tres característiques prosòdiques per a l'accés lèxic: (a) l'alineació tonal com a índex perceptiu per a l'estructura sil·làbica; (b) l'alineació tonal com a índex perceptiu per a les fronteres de paraula; (c) la duració, la intensitat i el to com a índexs perceptius per a la identificació de l'accent. Enguany s'han dut a terme una sèrie d'experiments per comprovar si els oients del català i del castellà són capaços d'emprar la variació en l'alineació tonal dels pics dins de la paraula per a identificar les fronteres lèxiques. Els resultats d'un experiment de producció que consistia en una tasca de lectura amb 1600 frases potencialment ambigües que només es distingien per mitjà de la ubicació de les fronteres de mot (per exemple, cat. *Mirava talles* vs *Mirà batalles* / esp. *Da balazos* vs. *Daba lazos* va posar de manifest que la posició del pic tonal H es retarda a mesura que les síl·labes es van acostant al final de la paraula. A la llum d'aquests resultats, es va dur a terme un experiment de percepció amb 40 participants. Els resultats d'aquests experiments van revelar que la paraula prosòdica exerceix efectes sobre l'articulació tonal, és a dir, que provoca canvis en la dinàmica gestual de la producció tonal.

La línia de recerca central del grup consisteix a descobrir de forma experimental quines són les categories tonals i els contrastos tonals bàsics del català. Un dels principals objectius del grup és investigar les característiques que contribueixen a la fonologia entonativa de les llengües romàniques (concretament el català, el castellà i l'occità), i el desenvolupament d'un sistema de transcripció prosòdica per a aquestes llengües. Enguany, hem dut a terme diversos experiments per tal de comprendre la funció de l'altura i de l'alineació tonals en les distincions tonals del català. Aquesta línia de recerca inclou un important component de percepció. Una de les propostes de la teoria mètrica autosegmental de l'entonació, és que només amb dos tons, baix (L) i alt (H) es poden expressar els contrastos entonatius de les llengües. Hem investigat el contrast entre les preguntes reiteratives, que tenen un final LH% i les declaratives d'obvietat, que tenen un final LM%. Amb l'objectiu de verificar que les diferències en altura tonal del final desencadenen un canvi de percepció d'una interpretació a l'altra, hem dut a terme diversos experiments de percepció amb estímuls sintetitzats. Els resultats dels experiments proporcionen proves convergents que els oients catalans perceben el contrast entre les configuracions tonal LH% LM% d'una forma categòrica i discreta. En els propers anys, es duran a terme una sèrie d'experiments de percepció relacionats amb la percepció de la cortesia i la percepció de determinats sentits que confereix l'entonació com ara la incredulitat, la confirmació, etc. També relacionat amb aquesta línia d'investigació, en col·laboració amb d'altres membres del Consolider (grup Carles Escera-Núria Sebastián, UB) pretenem investigar els correlats neuronals de la percepció dels contrastos fonològics en entonació.

Finalment, un altre dels objectius complementaris del grup en els propers anys és el desenvolupament d'un corpus de parla anotat amb informació prosòdica, en castellà i català, que permeti estudis teòrics, descriptius, comparatius o aplicats de la prosòdia en aquestes llengües, des d'aproximacions descriptives i enfocaments teòrics diversos. El corpus es compondrà de dues parts, una de lectura de notícies per locutors professionals, i una altra de diàlegs, i s'anotarà amb informació rellevant per als estudis prosòdics, tant des d'una perspectiva fonètica com fonològica. També es cuidaran especialment els aspectes tècnics de les gravacions, per garantir la seva utilitat en estudis experimentals i aplicats. A la segona part del projecte, els grups participants iniciaran l'explotació d'aquest corpus, utilitzant els aspectes detallats a continuació en diferents estudis relacionats amb les seves línies de recerca: la modelització fonètica i fonològica de l'entonació de l'espanyol i el català, i el desenvolupament de models aplicables a la conversió text-parla; la definició fonètica i fonològica de les unitats prosòdiques en aquestes dues llengües; l'estudi de la relació entre estructura informativa i prosòdia; i l'anàlisi de les característiques prosòdiques de la lectura de notícies per part de locutors professionals.

2. Adquisició de la prosòdia i l'entonació

Aquest projecte té l'objectiu de fer una descripció del procés d'adquisició fonològica del català i del castellà en el seu estadi més primerenc (d'1 a 3 anys). El focus del projecte és la part d'adquisició prosòdica, és a dir, l'adquisició de l'estructura sil·làbica i mètrica i l'adquisició de l'entonació, i la seva relació amb el desenvolupament lèxic i sintàctic. El projecte duu a terme la transcripció fonètica amb PHON d'una extensa base de dades longitudinal de 4 nens catalanoparlants (corpus Serra-Solé, Childes) i 2 nens castellanoparlants (corpus Ornat i corpus Llinàs-Ojea, Childes). Les diferents tasques fetes es faran públiques a final d'any, i s'habilitarà un lloc web en el qual s'oferirà a la comunitat investigadora la possibilitat d'accedir a les diferents dades d'adquisició fonològica que el grup hagi dut a terme fins aleshores. La tasca de transcripció d'aquestes produccions infantils té una importància crucial per a l'estudi de l'adquisició de diferents aspectes de la fonologia, tant segmental com suprasedgmental. Hi ha programat, també, l'inici de la transcripció d'un seguit de nens bilingües de català i castellà, que ajudaran a completar l'espectre de l'adquisició bilingüe en el camp de la fonologia.

També es duen a terme experiments de producció i percepció de l'estructura prosòdica en nens d'1 a 3 anys. Com a treball de recerca de màster, Joan M. Borràs ha investigat l'adquisició de les cods sil·làbiques. En aquest treball, s'ha posat en relació el rol de la prominència acústica i la freqüència específica de les estructures en la llengua. S'han analitzat monolingües i bilingües de català i castellà, dues llengües que difereixen en la distribució de cods (el català té més cods en posició final accentuada; cf. cast. *arco* vs. cat. *arc*). Es van dur a terme dues tasques experimentals amb 30 nens de dos anys d'edat, emprant mots target amb formes controlades fonològicament: l'una consistia a denominar mots reals, l'altra, a repetir mots inventats. Els resultats de les poblacions monolingües van mostrar els efectes potencials de la freqüència en l'adquisició de la coda: els catalanoparlants produïen més cods en posició final accentuada; d'altra banda, els castellanoparlants preferien clarament qualsevol coda final, sense tenir en compte la presència de l'accent. Aquesta troballa dona suport a la idea que els nens són extremament conscients dels patrons prosòdics més freqüents en la seva llengua i que, en les produccions dels nens de dos anys d'edat, efectes potencials com l'accent, la posició de la coda en el mot i la llargària del mot queden adaptats segons la importància en la llengua ambient. Finalment, els resultats de la població bilingüe van demostrar, a part d'un efecte de dominància lingüística, una diferència important de produccions de cods dependent de quina fos la llengua de l'experiment: els bilingües van produir les cods, dependent de la llengua de l'experiment, de manera similar als monolingües, mostrant així una preferència per les cods finals accentuades en català, i cap preferència a fer la tasca en castellà. A partir d'aquests resultats es pot defensar que els aprenents bilingües són molt sensibles en les seves produccions als sistemes fonològics de les dues llengües que estan adquirint.

Enguany, també s'ha dut a terme un estudi longitudinal amb la finalitat d'explorar la relació entre l'adquisició de l'entonació i el desenvolupament gramatical. Estudis recents sobre el desenvolupament prosòdic han afirmat que els avenços en l'adquisició de l'entonació tenen lloc al mateix temps que el nen produeix canvis substancials en el desenvolupament gramatical. Tal i com diu Snow (2006:294): "la fita en els nens pel que fa a l'adquisició de la sintaxi expressiva és l'aparició de dues combinacions de paraules en uns 18 mesos, que coincideix exactament amb l'espectacular creixement de l'entonació que es va observar en el present i altres estudis". La principal base empírica d'aquest estudi és un ampli corpus constituït pel discurs transcrit en català de quatre nens, procedents del corpus Serra-Solé disponible a Childes, i peninsular de dos nens espanyols, procedents del corpus-López Ornat i del corpus Llinàs-Ojea a CHILDES). Tanmateix, contràriament al que ha estat reivindicat en la literatura, Prieto i Vanrell (2007) van trobar que quatre nens catalans dominaven la producció d'una àmplia varietat d'entonacions del català i que les produïen força abans de produir combinacions de dues paraules. El fet que aquests nens tinguin un important coneixement de la gramàtica entonativa demostra que l'adquisició de la prosòdia i el desenvolupament gramatical es produeixen de forma independent. Així, els principals resultats de l'estudi mostren que el desenvolupament entonatiu no és necessàriament un indicador del desenvolupament sintàctic i lèxic.

B) Producció científica del grup: publicacions i ponències científiques més destacades dels darrers quatre anys (2005-2008)

Enumereu, seguint els models que s'adjunten, i com a màxim, les 15 publicacions i les 15 ponències científiques més rellevants del grup durant el període 2005-2008 (ambdós anys inclosos). Copieu i enganxeu el quadre-model per cada publicació i ponència que esmenteu.

B1) Publicacions

Clau¹: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Aguilar, Lourdes; Avilés, Ana-Belén; Fontseca, Jordi; de-la-Mota, Carme; Rodríguez, Yolanda; Caymes, Paola; Balari, Sergio

Títol: "Un módulo de desambiguación morfosintáctica para el castellano basado en conocimiento lingüístico"

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):

Revista Española de Lingüística Aplicada (RESLA) vol.17-18: 7-17. ISSN, 0213-2028.

Dialnet: <http://dialnet.unirioja.es/servlet/oaiart?codigo=1983819>

Latindex: 30

Any de publicació: 2004-2005

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): SSCI i AHCI, CDS: 1,6053

Quartil i àrea (SCI/SSCI):

Classificació ERIH²: B

Classificació CARHUS³: A

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Prieto, Pilar

Títol: " Tonal alignment patterns in Catalan nuclear falls "

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):

Lingua, special issue on The phonology and phonetics of tone from a typological perspective

Any de publicació: 2008

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): 0'55

Quartil i àrea (SCI/SSCI): 3, Applied Linguistics

Classificació ERIH: A

Classificació CARHUS: A

¹ Feu servir els codis següents: L (llibre); CL (capítol de llibre); A (article); R (Review); E (editor/a); ALT (altres).

² Trobareu aquesta classificació (A, B o C) per als àmbits d'Humanitats i algunes àrees de Ciències Socials a la següent pàgina web <http://www.esf.org/research-areas/humanities/research-infrastructures-including-erih/erih-initial-lists.html>.

³ Trobareu aquesta classificació només per als àmbits d'Humanitats i Ciències Socials a la pàgina web de l'AGAUR (www.gencat.cat/agaur). Haureu d'indicar si la revista està classificada com a A dintre del conjunt de les revistes que formen part de la classificació CARHUS.

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto, Pilar; Aguilar, Lourdes; Mascaró, Ignasi; Torres-Tamarit, F. Josep; Vanrell, M. del Mar

Títol: “L’etiquetatge prosòdic Cat_ToBI”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Estudios de Fonética Experimental XVIII, pp. 287-309. ISSN 1575-5533

Any de publicació: 2009

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): ---

Quartil i àrea (SCI/SSCI): ---

Classificació ERIH: ---

Classificació CARHUS: A

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Vanrell, Maria del Mar

Títol: "A tonal scaling contrast in Majorcan Catalan interrogatives"

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Journal of Portuguese Linguistics 5/6. (special issue on /Prosody of Iberian Languages/). 6.1: 147-178.

Any de publicació: 2007

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): ---

Quartil i àrea (SCI/SSCI): ---

Classificació ERIH: B

Classificació CARHUS: --

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto, Pilar; Torreira, Francisco

Títol: “The segmental anchoring hypothesis revisited. Syllable structure and speech rate effects on peak timing in Spanish”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Journal of Phonetics 35.4: 473-500.

Any de publicació: 2007

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): 1'43
Quartil i àrea (SCI/SSCI): 1, Applied Linguistics
Classificació ERIH: A
Classificació CARHUS: A

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto, Pilar; Rigau, Gemma

Títol: “A typological approach to Catalan interrogative sentences headed by que”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Journal of Portuguese Linguistics, 6-2: 29-59.

Any de publicació: 2007

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): ---
Quartil i àrea (SCI/SSCI): ---
Classificació ERIH: B
Classificació CARHUS: --

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Face, T.; Prieto, P.

Títol: “Rising accents in Castilian Spanish: a revision of Sp-ToBI”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Journal of Portuguese Linguistics (special issue on Prosody of Iberian Languages, ed. by G. Elordieta and M. Vigário) 6.1: 117-146.

Any de publicació: 2007

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): ---
Quartil i àrea (SCI/SSCI): ---
Classificació ERIH: B
Classificació CARHUS: --

Clau: CL

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Ortega-Llebaria, Marta; Prieto, Pilar

Títol: “Disentangling stress from accent in Spanish: production patterns of the stress contrast in deaccented syllables”

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa**

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):

Segmental and Prosodic Issues in Romance Phonology, ed. by P. Prieto, J. Mascaró, and M.-J. Solé, pp. 155-175. John Benjamins: Amsterdam/Philadelphia.

Any de publicació: 2007

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Prieto, Pilar

Títol: “Word-edge tones in Catalan”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):

Italian Journal of Linguistics/Rivista di Linguistica 18.1 (special issue on Autosegmental-metrical approaches to intonation in Europe: tonal targets and anchors, ed. by M. D’Imperio), pp. 39-71.

Any de publicació: 2006

Per a revistes, si escau:

Índex d’impacte (SCI/SSCI): 0,78

Quartil i àrea (SCI/SSCI): 2, Applied Linguistics

Classificació ERIH: A

Classificació CARHUS: A

Journal of Linguistics/Rivista: Carhus A

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Prieto, Pilar

Títol: “The Relevance of Metrical Information in Early Prosodic Word Acquisition: A Comparison of Catalan and Spanish”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):

Language and Speech (special issue on the Crosslinguistic Perspectives on the Development of Prosodic Words, ed. by K. Demuth) 49 (2): 233-261.

Any de publicació: 2006

Per a revistes, si escau:

Índex d’impacte (SCI/SSCI): 0’75

Quartil i àrea (SCI/SSCI): 2, Applied Linguistics

Classificació ERIH: A

Classificació CARHUS: A

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Prieto, Pilar; D’Imperio, MariaPaola; Gili-Fivela, Barbara

Títol: “Pitch accent alignment in Romance: primary and secondary associations with metrical structure”

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Language and Speech (special issue on Variation in Intonation, ed. by P. Warren), 48(4): 359-396.

Any de publicació: 2005

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI): 0'75

Quartil i àrea (SCI/SSCI): 2, Applied Linguistics

Classificació ERIH: A

Classificació CARHUS: A

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto, Pilar

Títol: “Stability effects in tonal clash contexts in Catalan”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Journal of Phonetics 33, 215-242.

Any de publicació: 2005

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI):1'43

Quartil i àrea (SCI/SSCI): 1, Applied Linguistics

Classificació ERIH: A

Classificació CARHUS: A

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Prieto, Pilar

Títol: “Syntactic and eurhythmic constraints on phrasing decisions in Catalan”

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Studia Linguistica 59(2-3), special issue on ‘Boundaries in Intonational Phonology’, ed. by M. Horne & M. van Oostendorp). 194-222.

Any de publicació: 2005

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI):---

Quartil i àrea (SCI/SSCI): ---

Classificació ERIH: B

Classificació CARHUS: A

Clau: L

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Prieto, Pilar; Mascaró Joan; Solé, Maria Josep

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Títol: "Syntactic and eurhythmic constraints on phrasing decisions in Catalan"

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Segmental and Prosodic Issues in Romance Phonology. Current Issues in Linguistic Theory series, 282.
Amsterdam: John Benjamins.

Any de publicació: 2007

Clau: A

Autors/es per ordre de signatura (cognoms,nom, separeu per amb ","):

Aguilar, Lourdes

Títol: "A propósito de las combinaciones vocálicas"

Referència del llibre/revista (nom, editorial, volum, pàgines, segons convingui):
Revista de Filología Hispánica, t. 54, n. 2, pp. 353-381

Any de publicació: 2006

Per a revistes, si escau:

Índex d'impacte (SCI/SSCI):---

Quartil i àrea (SCI/SSCI): ---

Classificació ERIH: B

Classificació CARHUS: A

B2) Ponències científiques

Autor/a: de-la-Mota, Carme

Títol: "Alignment, word boundaries and speech rate in Castilian Spanish"

Congrés/acte: Phonetics and Phonology in Iberia (PaPI)

Lloc de celebració: Barcelona

Any: 2005

Autor/a:

Prieto, Pilar, Torres-Tamarit, Francesc J; Vanrell, M.M.

Títol:

"Categorical perception of mid boundary tones in Catalan"

Congrés/acte:

Third TIE Conference on Tone and Intonation

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Innovació,
Universitats i Empresa**

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Lloc de celebració:
Lisboa

Any: Setembre 2008

Autor/a:
Astruc, L.; Payne, E.; Post, B.; Prieto, P.; Vanrell, M.M.

Títol:
"The development of intonation: a crosslinguistic study"

Congrés/acte:
Third TIE Conference on Tone and Intonation

Lloc de celebració: Lisboa

Any: Setembre 2008

Autor/a:
Prieto, P.; Estrella, A.; Thorson, J.; Vanrell, M.M.

Títol: "Is prosodic development correlated with grammatical development? Evidence from emerging intonation in Catalan and Spanish"

Congrés/acte: Symposium at the XI International Congress For The Study Of Child Language (IASCL)

Lloc de celebració: Edinburgh

Any: Agost 2008

Autor/a: Prieto, P.; L. Aguilar, I. Mascaró, Torres-Tamarit, F.J.; Vanrell, M. M.

Títol: "CAT-ToBI"

Congrés/acte: *Workshop on Transcription of Intonation in the Ibero-Romance Languages, PAPI'07 Phonetics and phonology in Iberia*

Lloc de celebració: Braga (Portugal)

Any: Juny de 2007

Autor/a:
Prieto, P.; Mücke, D.; Becker, J.; Grice, M.

Títol:
"Coordination Patterns between pitch movements and oral gestures in Catalan"

Congrés/acte:
XVIth International Congress of Phonetic Sciences

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Lloc de celebració:
Saarbrücken, Germany

Any: Agost 2007

Autor/a:
Vanrell, M. M.

Títol:
"Effect of utterance length on F0 scaling"

Congrés/acte:
XVIth International Congress of Phonetic Sciences

Lloc de celebració:
Saarbrücken, Germany

Any: Agost 2007

Autor/a:
Ortega-Llebaria, M; Prieto, P.; Vanrell, M.M.

Títol:
"Perceptual evidence for direct acoustic correlates of stress in Spanish"

Congrés/acte:
XVIth International Congress of Phonetic Sciences

Lloc de celebració:
Saarbrücken, Germany

Any: Agost 2007

Autor/a:
Prieto, P.; Vanrell, M.M.

Títol:
"Early intonational development in Catalan"

Congrés/acte:
XVIth International Congress of Phonetic Sciences

Lloc de celebració:
Saarbrücken, Germany

Any: Agost 2007

Autor/a:
Prieto, P.; Ortega-Llebaria, M.

Títol:
"Do contour tones induce syllable lengthening in Catalan and Spanish?"

Congrés/acte:
Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 07

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Lloc de celebració:
University of Minho, Braga, Portugal

Any: Juny 2007

Autor/a:
Prieto, P.; Ortega-Llebaria, M.
Títol:
"Acoustic effects of contrastive focus in Catalan and Spanish".

Congrés/acte:
3rd conference on Laboratory Approaches to Spanish Phonology, LASP.

Lloc de celebració:
University of Toronto

Any: Setembre 2006

Autor/a:
Astruc, L.; Prieto, P.
Títol:
"Acoustic Cues of Stress and Accent in Catalan".

Congrés/acte:
Proceedings of ISCA Tutorial and Research Workshop on Experimental Linguistics

Lloc de celebració:
Athens

Any: 2006

Autor/a:
Prieto, P.; Estebas, E.; Vanrell, M.M.
Títol:
"The role of tonal alignment and slope of the rise on word-boundary identification in Catalan and Spanish"

Congrés/acte:
Xth Conference on Laboratory Phonology. Lab. de Phonétique et Phonologie, CNRS/U

Lloc de celebració:
Paris

Any: 2006

C) Capacitat formativa del grup: tesis dirigides i llegides per membres del grup. Participació en màsters universitaris i doctorats durant els darrers quatre anys (2005-2008)

Enumereu, seguint el model que s'adjunta, les tesis doctorals dirigides per membres del grup (2005-2008). Copieu i enganxeu el quadre-model tantes vegades com us sigui necessari.

Expliqueu la participació i/o activitats del grup per a la formació d'investigadors/es, fent especial referència al nombre de becaris i contractats predoctorals i postdoctorals, les tesis llegides per membres del grup i la vinculació amb màsters universitaris i programes de doctorat.

C1) Tesis doctorals dirigides per membres del grup ja finalitzades (llegides) o bé inscrites en el període 2005-2008 fins el moment de sol·licitar aquest ajut.

Investigador/a membre del grup que l'ha dirigida: Pilar Prieto (codirigida amb Caroline Féry, University of Potsdam)

Títol del treball: The Prosody-Syntax Interface in Catalan

Data de lectura (dd/mm/aaaa): 10/10/2008

Nom del doctorand: Feldhausen, Ingo

Universitat/Centre de Recerca/ Institució a on s'ha llegit/inscrit: Humanwissenschaftlichen Fakultät der Universität Potsdam.

Investigador/a membre del grup que l'ha dirigida: Pilar Prieto

Títol del treball: Prosodic phrasing in Catalan spontaneous speech

Data de lectura (dd/mm/aaaa): 2010

Nom del doctorand: Benet Parente, Ariadna

Universitat/Centre de Recerca/ Institució a on s'ha llegit/inscrit: Universität Hamburg

Investigador/a membre del grup que l'ha dirigida: Pilar Prieto

Títol del treball: Contrastos fonològics en l'entonació del català

Data de lectura (dd/mm/aaaa): 2011

Nom del doctorand: Vanrell, Maria del Mar

Universitat/Centre de Recerca/ Institució a on s'ha llegit/inscrit: Universitat Autònoma de Barcelona

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Investigador/a membre del grup que l'ha dirigida: Pilar Prieto (codirigida amb María Victoria Escandell Vidal)

Títol del treball: Entonación y estructura informativa en el español rioplatense

Data de lectura (dd/mm/aaaa): setembre 2011

Nom del doctorand: Omar Labastía, Leopoldo

Universitat/Centre de Recerca/ Institució a on s'ha llegit/inscrit: Universidad Nacional de Educación a Distancia (Madrid).

Investigador/a membre del grup que l'ha dirigida: Pilar Prieto

Títol del treball: Estudi de l'entonació del valencià

Data de lectura (dd/mm/aaaa): 2011

Nom del doctorand: Crespo Sendra, Verònica

Universitat/Centre de Recerca/ Institució a on s'ha llegit/inscrit: Universitat Autònoma de Barcelona

Investigador/a membre del grup que l'ha dirigida: Pilar Prieto

Títol del treball: Adquisició bilingüe de la prosòdia

Data de lectura (dd/mm/aaaa): 2011

Nom del doctorand: Borràs Comes, Joan Manel

Universitat/Centre de Recerca/ Institució a on s'ha llegit/inscrit: Universitat Autònoma de Barcelona (en procés d'inscripció)

C2) Capacitat formativa del grup. (Màxim 3 pàgines)

Pel que fa a la capacitat formativa del *Grup d'Estudis de Prosòdia*, en primer lloc cal remarcar la sòlida formació de l'equip, que compta amb uns objectius conjunts definits i que comparteix uns models teòrics i una metodologia comunes, en concret, la *fonologia prosòdica* i la *fonologia de laboratori* (Aguilar, Astruc, de-la-Mota, Ortega, Prieto). En aquest sentit, durant aquests anys s'han incorporat a l'equip un grup de **becaris predoctorals** i de **personal contractat**, que treballen amb un grup investigador format que els permet de familiaritzar-se amb els diferents models i estudis en l'àrea de la fonologia prosòdica. El GrEP compta amb els següents nou becaris, entre els quals hi ha becaris predoctorals, becaris de col·laboració i becaris d'universitats internacionals:

-Núria Argemí: becària de col·laboració des de desembre de 2007. Les seves línies d'investigació són la fonologia de l'entonació i l'adquisició del català. Ha treballat bàsicament en l'entonació del català mitjançant la recollida de dades i l'anàlisi dels materials del català septentrional i del català central de l'*Atles interactiu de l'entonació de català*.

-Adrià Bayona: becari de col·laboració des d'octubre de 2007. Les seva línia d'investigació és la fonologia de l'entonació. Ha treballat en l'entonació de l'occità mitjançant la recollida de dades i l'anàlisi dels materials de l'*Atlàs interactiu de l'intonacion de l'occitan*".

-Joan Manel Borràs: becari predoctoral Consolidar des de març de 2008. Les seves línies de recerca són l'adquisició de la fonologia i el bilingüisme. També duu a terme experiments de producció i percepció de l'estructura prosòdica en nens d'1 a 3 anys. Com a treball de recerca de màster, Joan M. Borràs ha investigat sobre l'adquisició de les codex sil·làbiques.

-Roger Craviotto: becari de col·laboració des de març de 2007. Les seves línies de recerca són la fonologia de l'entonació i l'adquisició del català. La seva tasca s'ha centrat sobretot en l'entonació del català, la recollida de les dades del català nord-occidental i la anàlisi dels materials, dins del projecte "*Atles interactiu de l'entonació del català*". També s'ha dedicat a la transcripció ortogràfica i fonètica d'un dels nens monolingües del corpus Serra-Solé, mitjançant el programa Phon.

-Verònica Crespo-Sendra: becària predoctoral de la Universitat Autònoma de Barcelona des de setembre de 2008. Les seves línies d'investigació són la fonologia de l'entonació i la dialectologia. La seva tasca s'ha centrat bàsicament en l'entonació del valencià, mitjançant la recollida de dades i l'anàlisi dels materials de l'*Atles interactiu de l'entonació de català*. Actualment coordina, juntament amb la Dra. Pilar Prieto, l'*Atles de l'entonació del valencià*, i es dedica a la recollida de materials i les a l'anàlisi d'aquests. També, relacionat amb l'entonació, ha treballat en l'estudi del valencià i del català central, les diferències d'alineació i d'altura tonal (diferències entre interrogatives absolutes del valencià i del català central).

-Ana Estrella: becària predoctoral durant el curs 2007-2008. La seva línia d'investigació és l'adquisició de l'entonació. Ha col·laborat en el projecte "Estructura prosòdica i adquisició de la prosòdica en català i espanyol" finançat pel Ministerio de Educación y Ciencia-FEDER. La seva tasca era la d'estudiar l'adquisició de l'entonació de nens catalans i castellans en el seu estadi més primerenc (d'1 a 3 anys). Va dur a terme la transcripció fonètica i la transcripció prosòdica d'una extensa base de dades longitudinal d'una nena hispanoparlant, la Maria (corpus Ojea-Ornat).

-Núria Gavalda: becària predoctoral de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez (Universitat de les Illes Balears). La seva línia de recerca és l'entonació. Ha desenvolupat la traducció a l'anglès de poblacions de l'*Atles interactiu de l'entonació del català* i l'anàlisi de les enquestes de la població de Forques (català septentrional). Actualment tradueix l'*Atles de l'entonació del valencià* i treballa en la recollida de dades del català nord-occidental.

-Rafèu Sichel: becari predoctoral des d'octubre de 2007. Les seves línies d'investigació són l'entonació, la fonologia i la dialectologia de l'occità. Actualment coordina, juntament amb la Dra. Pilar Prieto, l'*Atles de l'entonació de l'occità*, i es dedica a la recollida de materials i l'anàlisi

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
http://www.gencat.cat/agaur

d'aquests. La seva tasca s'ha centrat sobretot en l'entonació de l'occità, la recollida de les dades i l'anàlisi dels materials dins del projecte "Atlàs interactiu de l'intonació de l'occitan".

-Jill Thorson: becària Fulbright durant el curs 2007-2008. La seva línia d'investigació és l'entonació de l'espanyol i de l'anglès i l'adquisició de l'entonació. Ha col·laborat en el projecte "Estructura prosòdica i adquisició de la prosòdica en català i espanyol" finançat pel Ministerio de Educación y Ciencia-FEDER. La seva tasca era la d'estudiar l'adquisició de l'entonació de nens catalans i castellans en el seu estadi més primerenc (d'1 a 3 anys). Va dur a terme la transcripció fonètica i la transcripció prosòdica d'una extensa base de dades longitudinal d'una nena hispanoparlant, la Irene (corpus Llinàs-Ojea, CHILDES) que es farà pública a final d'any.

-Maria del Mar Vanrell: becària predoctoral FPI des de setembre de 2007. La seva tasca s'ha centrat bàsicament en l'entonació del català, mitjançant la recollida de dades i l'anàlisi dels materials de l'*Atlas interactiu de l'entonació de català*. També, relacionat amb l'entonació, ha treballat en l'estudi dels contrastos fonològics que es troben en entonació relacionats amb diferències d'alineació (límits de les paraules) o d'altura tonal (diferències entre interrogatives absolutes i parcials en mallorquí, i diferències entre interrogatives reiteratives i declaratives d'obvietat en català central). Els darrers anys ha treballat també en adquisició de l'entonació del català i del castellà a partir del corpus de dades Serra-Solà i, també, en adquisició del ritme dins del projecte Batista i Roca "L'adquisició del ritme en català, castellà i anglès".

Les activitats i tasques assignades als becaris i personal contractat tenen un alt valor formatiu ja que els permeten de participar íntegrament en la investigació de l'equip. Tant els becaris com el personal contractat treballen en dues àrees principals d'investigació: (1) la fonologia de l'entonació, en l'àmbit de la descripció entonativa i realitzant experiments de producció i percepció; (2) l'adquisició de la prosòdia, en les fases concretes de transcripció i etiquetatge prosòdic, i interpretació pragmàtica dels resultats.

En segon lloc, cal remarcar que els membres del GrEP participen activament en la **formació d'alumnes de tercer cicle** a través diversos programes de **Màster** i **Doctorat**. Per exemple, Pilar Prieto participa com a coordinadora i com a docent del Màster i Doctorat interuniversitaris de *Ciència Cognitiva i Llenguatge*, que gaudeix de la Menció de Qualitat des del curs 2003-2004. Aquest Màster té uns 30 alumnes anualment, i 25 estudiants estan actualment cursant el *Doctorat de Ciència Cognitiva i Llenguatge*. Actualment imparteix l'assignatura de Fonologia de laboratori i Adquisició de la fonologia dins d'aquest Màster. També imparteix docència en el MA Interuniversitari de *Estudis Avançats i Aplicats en Llengua i Literatura Catalanes*.

Per altra banda, la investigadora Marta Ortega, professora a la Universitat de Texas-Austin, treballa activament en el *Ph.D. in Linguistics*. La professora Eva Estebas col·labora en tres programes de Màster: a) *Màster en Estudios Fónicos* (CSIC) on imparteix les assignatures de *Percepción de los suprasegmentos* i Entonación, 2) *Màster en Filología Inglesa* (UNED) on imparteix l'assignatura *La entonación del inglés* i 3) *Màster en Lingüística Inglesa Aplicada* (UNED) on fa les assignatures de Modelos fonológicos y sus aplicaciones i Variedades sociales y geográficas del inglés.

La investigadora Carme de-la-Mota, juntament amb la investigadora Lourdes Aquilar, van participar en l'anterior programa de Doctorat en Filologia Espanyola de la UAB impartint cursos sobre estàndard oral. Va encarregar-se també de metodologia de treball en prosòdia. Carme de-la-Mota actualment s'ocupa: (a) dels temes de prosòdia del mòdul Descripció sincrònica de la llengua espanyola (16 estudiants) del *Màster oficial en Llengua Espanyola i Literatura Hispànica* de la UAB, (b) de les qüestions de tecnologia de la parla del mòdul Aplicació de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) a la llengua espanyola (15 estudiants) del *Màster oficial en Llengua Espanyola i Literatura Hispànica* de la UAB; (c) de les qüestions lingüístiques del mòdul Diagnòstic familiar i social (30 estudiants) del *Màster en atenció familiar i social en salut* (Institut Català d'Oncologia-Universitat de Barcelona).

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Finalment, els membres del grup Lourdes Aguilar, Eva Estebas i Pilar Prieto participen en la docència del programa interuniversitari de *Màster en Estudios Fónicos*, realitzat a Madrid i organitzat pel CSIC.

Es tracta doncs d'un equip d'investigadors que exerceix responsabilitats actives de formació acadèmica i investigadora d'estudiants de tercer cicle.

Per acabar, el Grup d'Estudis de Prosòdia ofereix durant tot l'any activitats per a la formació i la recerca dels nous investigadors i per a l'interès dels estudiants en general. Entre d'altres, considera important l'aprenentatge i la difusió de les noves investigacions mitjançant l'organització de cursos, *workshops*, seminaris, conferències, etc. A més a més, en aquestes activitats hi participen investigadors internacionals de renom, els quals ajuden a la formació del grup de recerca.

Entre altres cursos, tot seguit indiquem algunes de les activitats més importants que s'han dut a terme des de l'any 2007 fins ara. Aquests són alguns dels cursos realitzats per membres del grup i d'altres investigadors internacionals que ens han visitat.

25 setembre 2008: *Segmental anchoring or segmental anchorage?*
Pauline Welby (Trinity College Dublin & CNRS-LPL)

22-23 setembre 2008: *Tutorial: Scripting in Praat*
Pauline Welby (Trinity College Dublin & CNRS-LPL)

11 abril 2008: Workshop sobre entonación del español y Sp_ToBI

4 abril 2008: *Speech Rhythm as Gesture: The Speech Cadence of Jelly Roll Morton and Louis Armstrong*
Joyce McDonough (Rochester University)

1 abril 2008: *The acquisition of intonation as a focus-marker in Dutch*
Aoju Chen (Max-Planck-Institute, Nijmegen)

31 març 2008: *Shaping the intonation of wh-questions: Information structure and beyond*
Aoju Chen (Max-Planck-Institute, Nijmegen)

11 gener 2008: Aproximacions a l'entonació de l'occità
Trudel Meisenburg (Universitat d'Osnabrück)

16 novembre 2007: *Intonation, word order, and discourse structure in Catalan question-answer pairs*
Lisa Brunetti (UPF)

12 novembre 2007: Jornada Euroregió: Atlas de l'entonació del català i de l'occità (Casa de la Generalitat a Perpinyà)

5 setembre 2007: *Tools for Phonological Databases: FreP, Phon, and PhonBank*
Yvan Rose (Memorial University of Newfoundland, Canada)

4 juliol 2007: *La desacentuación y el desplazamiento del núcleo entonacional en las lenguas romances: el caso del español de Buenos Aires*
Leopoldo Labastía (Universidad del Comahue)

14 maig 2007: *Methods for defining categories in intonational phonology: A check on Italian data*
Barbara Gili Fivela (CRIL, Università del Salento)

D) Resultats de la recerca (2005-2008): utilitat i impacte. Per als àmbits on sigui pertinent, patents i models d'utilitat.

Expliqueu els resultats i fites científiques més destacades aconseguides pel grup, la seva utilitat i aplicació, i el seu impacte. Enumereu si escau, tot seguint el model que s'adjunta, les patents o models d'utilitat més rellevants sol·licitats o aconseguits pel grup de recerca (2005-2008). Copieu i enganxeu el quadre-model tantes vegades com us sigui necessari.

D1) Resultats de la recerca (Màxim 3 pàgines).

Com hem dit abans, una de les línies de recerca principals del GrEP és la descripció de la fonologia entonativa de les llengües romàniques (sobretot del català, castellà i occità) i el desenvolupament d'un sistema d'etiquetatge prosòdic per a aquestes llengües (Cat_ToBI, Oc_ToBI i Sp_ToBI). La major part de publicacions del grup (vg. Apartat B; vg. També Apartat I) tenen a veure amb aquest tema. Sobre la base d'aquestes dades empíriques es duen a terme experiments de percepció per a la comprovació dels contrastos fonològics en les categories tonals. Per exemple, aquest any s'han realitzat els experiments que demostren que hi ha un contrast fonològic entre un accent descendent del tipus HL* i un accent descendent que parteix d'un to més alt, el ¡HL*. Aquesta és la diferència perceptiva bàsica entre la interrogativa parcial i l'absoluta en català de Mallorca:

Prieto, P. - Vanrell, M.M. (2007). "Sobre alguns contrastos fonològics en l'entonació del català". *Caplletra*. 41: 43-69.

Vanrell, M.M. (2007). "A tonal scaling contrast in Majorcan cat Interrogative". In G. Elordieta and M. Vigário (Eds.). *Journal of Portuguese Linguistics* (special issue on Prosody of Iberian Languages). 6.1: 147-178.

També hem dut a terme una sèrie d'experiments de percepció (experiments de congruència, identificació i discriminació) que demostren que existeix una categorització fonològica en tres nivells (no dos) dels tons de frontera en català:

Prieto, P., Vanrell, M.M., Torres-Tamarit, F. (2008). "Categorical perception of mid boundary tones in Catalan". [enviat a *Journal of Phonetics*]

El projecte també inclou un important component de percepció que té com a objectiu comprovar si algunes característiques de producció prosòdiques de la parla s'utilitzen en el processament del senyal acústic. Concretament, s'està avaluant la importància que tenen tres característiques prosòdiques per a l'accés lèxic: (a) l'alineació tonal com pista perceptiva de l'estructura sil·làbica; (b) l'alineació tonal com pista perceptiva per a les fronteres de paraula; (c) la durada, la intensitat i el to com pistes perceptives per a la identificació de l'accent.

En el següent experiment es demostra que hi ha efectes, encara que relativament menors, de la posició del pic tonal respecte del final de la paraula prosòdica i que ajuden en la tasca de l'accés lèxic:

Prieto, P. - Estebas, E. - Vanrell, M.M. (submitted). "The relevance of prosodic structure in tonal articulation. Edge effects at the prosodic word level in Catalan and Spanish ". *Journal of Phonetics*

En aquest article es demostra que l'alineació dels tons amb els segments no es guia per les fronteres segmentals sinó que té un fort component d'ancoratge en les estructures prosòdiques, mitjançant la síl·laba i la paraula prosòdiques.

Prieto, P. - Torreira, F. (2007). "The segmental anchoring hypothesis revisited. Syllable structure and speech rate effects on peak timing in Catalan ". *Journal of Phonetics*. 35.4: 473-500.

En els següents articles es demostra que, tant a nivell de producció com de percepció, hi ha correlats clars de l'accent com la durada (i en menor grau, la intensitat) quan aquest accent no rep un accent tonal. És a dir, que si l'oient no té accés a informació de freqüència fonamental, pot categoritzar la presència o no de l'accent a través de correlats de durada (i intensitat).

Ortega-Llebaria, M. - Prieto, P. - Vanrell, M.M. (submitted). "Catalan listeners' use of duration and intensity cues in the perception of stress".

Ortega-Llebaria, M. - Prieto, P. (submitted). "The Phonetics of stress in Catalan and Spanish. Crosslinguistic evidence for direct acoustic correlates of stress".

L'objectiu de la segona part d'aquest projecte és dur a terme una descripció del procés d'adquisició fonològica del català i del castellà en el seu estadi més primerenc (d'1 a 3 anys). Un dels objectius del projecte és dur a terme la transcripció fonètica amb PHON d'una extensa base de dades longitudinal de 4 nens catalanoparlants (corpus Serra-Solé, Childes), 2 nens catalanoparlants (corpus Ornat i corpus Llinàs-Ojea, Childes) i 4 nens bilingües (corpus Serra-Solé, Childes), que es farà públic a finals d'aquest any. A finals d'any tindrem les dades en una interfície a la web amb els nens transcrits d'1; 0 a 2; 6.

En base a aquestes dades longitudinals, s'està analitzant l'evolució de l'adquisició de l'estructura prosòdiques, és a dir, l'adquisició de l'estructura sil·làbica i mètrica i l'adquisició de l'entonació, i la seva relació amb el desenvolupament lèxic i sintàctic. En els següents treballs es presenten els primers resultats.

Prieto, P. - Vanrell, M.M. (2007). "Early intonational development in Catalan". *Proceedings of the XVIth International Congress of Phonetic Sciences*, Saarbrücken, Germany, 6-10 August 2007. Edited by Jürgen Trouvain and William J. Barry, pp. 309-314. Pirrot GmbH: Dudweiler. ISBN: 978-3-9811535-1-4.

Prieto, P., Estrella, A., Thorson, J. & Vanrell, M.M. (2008). *Symposium at the XI International Congress for the Study of Child Language (IASCL)*, Edinburgh. Conference title: "Is prosodic development correlated with grammatical development? Evidence from emerging intonation in Catalan and Spanish".

Pel que fa al desenvolupament dels Atles, actualment l'*Atles de l'entonació del català* i l'*Atles de l'entonació de l'occità*, es troben en una fase molt avançada. Mitjançant aquests Atles s'aconsegueixen els següents objectius de formació:

- facilitar l'accés a materials de parla en àudio i vídeo de diversos dialectes del català i de l'occità en diferents situacions comunicatives;
- facilitar l'accés a exemples de diferents modalitats entonatives en diversos dialectes del català i de l'occità;
- facilitar l'accés a exercicis interactius sobre la prosòdia del català i de l'occità.

Al llarg d'aquests propers anys es pretén de crear un *Atles interactiu de l'entonació de l'espanyol a l'Estat espanyol i Sud-amèrica* i gravar les variants entonatives pròpies de la varietat culta parlada a diferents contrades, descriure els patrons entonatius, transcriure mitjançant un sistema àmpliament utilitzat (ToBI) i posar els documents sonors i les explicacions i pràctiques pertinents a disposició de la comunitat a través d'un atlas interactiu d'ús públic a Internet.

Per accedir a les publicacions del grup durant l'any 2007 i tenir còpia en .pdf, es pot visitar la pàgina següent: <http://prosodia.uab.cat/home/ca/publicacions.php>

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

D2) Patents i models d'utilitat per als àmbits on sigui pertinent.

Inventors/res (per ordre de signatura. Cognoms,nom, separeu per amb “;”):

Títol:

Núm. de sol·licitud:

País de prioritat

Data de prioritat:

Entitat titular:

Països als quals s'ha estès:

Empreses que l'exploten:

CLAU¹:

¹ Feu servir els codis següents: S (sol·licitada); C (concedida); E (en explotació).

E) Accions de transferència de coneixement (2005-2008)

Expliqueu aquelles accions de transferència de coneixement realitzades. Indiqueu si s'han vehiculat a través de contractes o convenis de recerca o de transferència de coneixement amb administracions públiques o empreses. No computaran en aquest punt els informes, les consultories, els projectes bàsics en arquitectura o enginyeria, etc., que no aportin una millora del coneixement significativa al seu àmbit. Expliqueu en aquest apartat, i si escau, el grau d'explotació comercial de les patents explicades a l'apartat anterior.

(Màxim 3 pàgines)

Una de les accions més importants del grup pel que fa a transferència del coneixement és la creació de l'*Atles interactiu de l'entonació del català* i l'*Atlàs interactiu de l'intonació de l'occità*.

L'*Atles interactiu de l'entonació del català* (<http://prosodia.uab.cat/atlesentonacio/>) va néixer al gener de 2006, gràcies al finançament de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez (Universitat de les Illes Balears), amb col·laboració amb altres universitats i/o entitats com la Universitat de Barcelona, la Universitat de les Illes Balears i l'Institut Menorquí d'Estudis. Aquest projecte tenia com a objectiu principal el fet de posar a l'abast d'estudiants i de la comunitat científica materials en àudio i en vídeo per a l'estudi de la prosòdia i l'entonació dels dialectes catalans de les Illes Balears mitjançant la creació d'un lloc web des d'on es pogués accedir a:

- La descripció dels contorns entonatius de tres dialectes catalans (mallorquí, menorquí, eivissenc) a partir d'una tipologia formal i funcional.
- L'arxiu de so, la corba de freqüència fonamental i la transcripció fonètica de cada contorn.
- El recull de manlleus en els diversos dialectes balearics amb l'arxiu de so i la transcripció fonètica corresponent.

Un altre objectiu associat a aquest projecte era el d'aplicar el model autosegmental i concretament el sistema de transcripció ToBI a l'estudi de l'entonació d'aquests dialectes i aportar també les eines necessàries per a poder aprendre a transcriure l'entonació emprant ToBI.

Aquest projecte va rebre, posteriorment, un ajut de la Generalitat de Catalunya (Departament de Vicepresidència, Euroregió Pirineus Mediterrània) i també, novament, de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez (Universitat de les Illes Balears). Aquest nou finançament va permetre d'afegir materials de la resta de domini lingüístic (alguerès, català central, nord-occidental, septentrional i valencià) i a començar a treballar fermament en la descripció de l'entonació en totes les varietats del català i a investigar els seus patrons de variació.

L'*Atlàs interactiu de l'intonació de l'occità* (<http://prosodia.uab.cat/atlasintonacion/>) es va crear l'any 2007 després d'haver rebut un ajut de la Generalitat de Catalunya (Departament de Vicepresidència, Euroregió Pirineus Mediterrània) sol·licitat per la Universitat Autònoma de Barcelona amb la col·laboració de la Université de Toulouse II Le Mirail. Aquest *Atlàs* tenia els mateixos objectius que l'anterior però aplicat a l'occità. Creiem que la creació d'aquest *Atlàs* no és important només des del punt de vista de transmissió d'uns determinats coneixements lingüístics relacionats amb l'entonació sinó també perquè el recull de dades per a l'occità es quelcom urgent ja que aquesta llengua es troba en una situació sociolingüística inquietant: el nombre dels seus locutors nadius està disminuint de manera molt accelerada d'algunes dècades ençà, a causa de l'escassa transmissió intergeneracional i al procés de substitució per les llengües estatals que està patint l'occità. Per als nous parlants d'occità, desitjosos d'adquirir un bona qualitat de llengua, d'una banda, les dades enregistrades de parlants nadius constituïran un corpus essencial per poder disposar d'un model, ja molt escàs en la societat actual, i, d'altra banda, l'estudi de l'entonació nadiua i original de l'occità servirà per poder elaborar materials pedagògics per aprendre quin són els contorns tonals emprats en aquesta llengua i en els seus diferents dialectes per expressar determinats valors semanticopragmàtics.

Al juny de 2008, el ple de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua aprovava un conveni de col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona per realitzar l'*Atles lingüístic interactiu de l'entonació del valencià*. Aquest conveni va tenir com a objectiu la creació d'un lloc web dedicat a l'exposició audiovisual de materials lingüístics del valencià que permetin l'estudi de la prosòdia i l'entonació. Aquest lloc web està enllaçat amb el lloc web general de l'*Atles interactiu de l'entonació del català*, però conté més poblacions que el general. Aquest conveni tindrà una vigència de tres anys.

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
http://www.gencat.cat/agaur

Un quart projecte endegat recentment amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona, la Universitat de les Illes Balears i d'entitats alguereses com l'*Arxiu de Tradicions de l'Alguer* i Studio 5 s.r.l. és el de la creació d'un *Corpus Oral de l'Alguerès*. L'objectiu principal d'aquest projecte és el de posar a disposició de tothom (estudiants, investigadors, docents, etc.) una sèrie de materials en àudio i vídeo sobre l'alguerès juntament amb les transcripcions ortogràfiques d'aquests materials. Aquest és un objectiu molt important atesa la situació precària en què es troba la llengua catalana a l'Alguer pel que fa a ús social i a transmissió intergeneracional. Aquesta activitat pot suposar una contribució cabdal en la valoració de la llengua per part dels mateixos parlants.

Un cinquè projecte, anomenat *Prosòdia* i dirigit per la investigadora Carme de la Mota, (<http://hipatia.uab.cat/prosodia>) és el d'elaborar un web teoricopràctic interactiu i multimèdia en el qual començar en l'aprenentatge de la prosòdia (amb informació, bibliografia, enllaços, documents d'imatge i so, exercicis i proves d'autoavaluació). Es pretén donar suport a l'estudiant, contribuir a una gestió efectiva del temps en entorns bimodals o híbrids (d'aprenentatge combinat o *blended learning*) i millorar el rendiment acadèmic. Després de la utilització del web durant el curs 2007-2008, els indicadors analitzats (enquestes de satisfacció dels usuaris, valoracions en les carpetes d'aprenentatge, resultats del qüestionari SEEQ sobre actuació docent del professorat, anàlisi del lloc web mitjançant *Google Analytics* i resultats de rendiment acadèmic) mostren la satisfacció dels estudiants amb l'estructura i els continguts dels materials i l'eficàcia de la metodologia docent, reflectida en els resultats acadèmics obtinguts (De-la-Mota, Marquina i Rovira 2008 "Curs interactiu i multimèdia destinat a l'aprenentatge autònom de la prosòdia", dins Martínez i Añaños (coord.) Cap a l'espai europeu d'educació superior. Experiències docents innovadores de la UAB en ciències socials i en ciències humanes, Unitat d'Innovació Docent en Educació Superior (IDES), UAB [inclou CD en tres idiomes]).

Tots aquests projectes tenen en comú que el mitjà de transferència del coneixement és l'entorn virtual. Cal destacar, també, que tots aquests webs estan en dues llengües: català/anglès (en el cas de l'*Atles interactiu del català i del valencià*) i occità/anglès (en el cas de l'*Atlàs interactiu de l'intonació de l'occitan*). Això contribueix a incrementar enormement el nombre d'usuaris o destinataris del coneixement que es difon mitjançant aquest llocs web, ja que la llengua no representa cap obstacle.

Per comprovar que els mètodes de difusió són efectius s'ha implementat, recentment, el servei *Google Analytics* als webs de l'*Atles interactiu de l'entonació del català* i a l'*Atlàs interactiu de l'intonació de l'occitan*. El *Google Analytics* és un servei lliure que ofereix Google que genera estadístiques detallades sobre les visites a un lloc web. Aquest servei et permet de tenir informació del país i la ciutat d'origen de les visites, el nombre de pàgines visitades, el temps que s'hi ha estat, el lloc d'origen o la paraula clau que s'ha utilitzat, etc. A continuació us presentem alguns resultats d'aquesta implementació (des del 25 d'octubre al 26 de novembre de 2008).

	visites	pàgines visitades	pàgines/visita	% visites noves	% d'abandonament
<i>Atles interactiu de l'entonació del català</i>	695	4.360	6,27	36,55	27,77
<i>Atlàs interactiu de l'intonació de l'occitan</i>	299	1.422	4,76	51,84	35,45

Si observem quina és la procedència dels destinataris d'aquests dos llocs webs, el que veiem és que rep visites no només de l'Estat espanyol, sinó també de la resta d'Europa i, fins i tot, d'altres continents (les xifres indiquen el percentatge de visites de cada país durant l'interval de temps que va del 25 d'octubre al 26 de novembre de 2008):

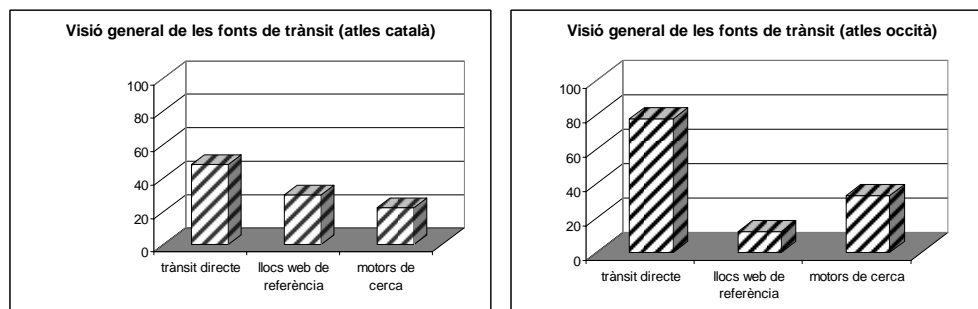
	Atles català	Atlàs occitan
Espanya	90,30%	91,78%
França	1,87%	6,02%
Alemanya	1,29%	1,67%
Algèria		0,66%
Turquia		0,66%
EUA	3,17%	0,33%
Austràlia		0,33%
Brasil	0,72%	
Canadà	0,28%	
Itàlia	0,14%	

Portugal	0,14%	
Finlàndia	0,14%	

Igualment, podem comprovar que l'usuari d'aquest coneixement no prové només del domini lingüístic català, sinó que tenim visitants d'altres territoris de l'Estat espanyol.

	Atlas català	Atlàs occitan
Catalunya	83,88%	94,42%
Illes Balears	5,21%	1,85%
País Valencià	5,52%	1,11%
Madrid	4,10%	1,11%
Astúries	0,47%	
Galícia	0,31%	
Castella i Lleó	0,15%	
País Basc	0,31%	0,37%

A continuació presentem quines són les fonts de trànsit dels dos llocs webs. Com podem observar, en l'Atlas català existeix un percentatge més alt de visites provinents d'un enllaç directe. Això suposem que és degut al fet que aquest Atlas deu estar més enllaçat des de pàgines de notícies als mitjans de comunicació, etc. Cal tenir en compte que l'Atlas català és el que fa més temps que està creat. L'altra dada important és que una quarta part del total de les visites prové de motors de cerca, això vol dir que l'interès per aquest camp és prou alt.

Una altra evidència sobre l'efectivitat dels mètodes de transferència de coneixement és la repercussió que tenen l'existència d'aquests webs en els mitjans de comunicació de masses:

-El 21 de juny de 2008 va aparèixer a Pàgina26.com (diari electrònic valencià) la notícia que s'havia signat un conveni entre l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i la Universitat Autònoma de Barcelona per a la creació d'un atlas interactiu sobre l'entonació del valencià.

-El 15 de març de 2008 es va emetre al programa *Inf'òc- Infos idiomes* de Barcelona TV la notícia sobre l'existència de l'Atlas Interactiu de l'Intonacion de l'Occitan. En aquest programa apareixia una entrevista als coordinadors i membres del projecte, però també als membres del projecte de l'Atlas català.

-El 3 de febrer de 2008 va aparèixer a *Presència* (setmanari català, actualment suplement de diversos diaris del país) una notícia sobre els Atlases titulada "La diversitat de la llengua, a l'abast". Els Atlases apareixien com una eina lingüística capaç de "consolidar el català a Internet". També es destacava el caràcter "internacionalitzador" d'aquests dos projectes, atès que els webs "formaran part de corpus internacionals d'entrevistes i, d'una altra, les dades que s'hi desin serviran de base per proposar un sistema d'etiquetatge i transcripció de l'entonació".

-L'Atlas interactiu de l'entonació del català també va aparèixer al programa "El Cafè de la República" de Catalunya Ràdio. "El Cafè de la República", presentat per Joan Barril, és un magazín informatiu de dues hores que combina informació, anàlisi, opinió i reflexió.

-El 18 de gener de 2008 apareixia a Vilaweb també una notícia sobre la creació de l'Atlas del català. Destacaven, també, l'objectiu "internacionalitzador" del català que persegueixen aquests projectes.

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
http://www.gencat.cat/agaur

F) Principal finançament de la recerca obtingut durant el període 2005-2008.

Enumereu, seguint els models, els 10 projectes, convenis i/o contractes de recerca més rellevants obtinguts via convocatòries competitives, estatals, europees o d'altra procedència, per a projectes de recerca. Copieu i enganxeu els quadres-models tantes vegades com us sigui necessari.

F1) Direcció i participació en projectes d'investigació competitius

Títol del projecte:

Estructura prosòdica i adquisició de la prosòdica en català i espanyol

Entitat finançadora:
Ministerio de Educación y Ciencia-FEDER

Entitat finançadora:
Ministerio de Educación y Ciencia-FEDER

Import concedit: 93.775€

Durada del projecte: des de l'1 d'octubre de 2006 fins a l'1 d'octubre de 2009

Investigador/a principal: Prieto Vives, Pilar

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Astruc Aguilera, Lluïsa; Estebas Vilaplana, Eva; Ortega Llebaria, Marta; Prieto Vives, Pilar; Vanrell Bosch,
Maria del Mar

Títol del projecte:

Atles de l'entonació del català

Entitat finançadora:
Càtedra Alcover Moll-Villangómez

Referència/Codi de la concessió:

Import concedit: 22.494,53 €

Durada del projecte: des de setembre de 2007 fins a abril de 2010

Investigador/a principal: Prieto Vives, Pilar

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto Vives, Pilar; Vanrell Bosch, Maria del Mar

Títol del projecte:

Glissando: corpus de habla anotado para estudios prosódicos en catalán y español

Entitat finançadora:
Ministerio de Educación y Ciencia

Referència/Codi de la concessió: FFI2008-04982-
C03-03

Import concedit: 12000 €

Durada del projecte: des de 2008 fins a 2011

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Investigador/a principal: Aguilar Cuevas, Lourdes

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Aguilar Cuevas, Lourdes (IP); Astruc Aguilera, Lluïsa; de-la-Mota Gorriz, Carme; Estebas Vilaplana, Eva;
Ortega Llebaria, Marta; Vanrell, Maria del Mar.

**Títol del projecte:
Lingüística Teòrica**

Entitat finançadora:
Generalitat de Catalunya

Referències/Codis de les concessions:
2005SGR-00735

Import concedit:

Durada del projecte: des de gener de 2005 fins a novembre de 2008

Investigador/a principal: Rigau Oliver, Gemma

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Aguilar Cuevas, Lourdes; de la Mota Gorriz, Carme; Prieto Vives, Pilar; Borràs Comes, Joan Manel; Crespo
Sendra, Verònica; Sichel Bazin, Raphaël; Vanrell Bosch, Maria del Mar

**Títol del projecte:
SILC: Constituintes Silenciosos na Gramática do Português / Silent Constituents in the Grammar of
Portuguese**

Entitat finançadora:
Fundação para a Ciência e Tecnologia (FCT),
Portugal

Referència/Codi de la concessió:
PTDC/LIN/66202/2006

Import concedit: 45.000 €

Durada del projecte: des de l'1 de desembre de 2007 fins al 30 de novembre de 2010

Investigador/a principal: Matos, Gabriela

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto Vives, Pilar;

**Títol del projecte:
CONSOLIDER-INGENIO 2010 "Bilingüismo y Neurociencia Cognitiva"**

Entitat finançadora:
Ministerio de Educación y Ciencia

Referència/Codi de la concessió:
CSD2007-00012

Import concedit: 4.999.810 €

Durada del projecte: des de l'1 de gener de 2008 fins a l'1 de gener de 2011

Investigador/a principal: Sebastián Gallés, Núria
(Investigadora principal del subprojecte en lingüística: Laka Mugarza, Itziar)

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Borràs Comes, Joan Manel; Prieto Vives, Pilar

**Títol del projecte:
Internationalization Grant for the project "Prosodic Structure and Focus"**

Entitat finançadora:
NWO Dutch Research Foundation

Referència/Codi de la concessió:

Import concedit: 54.300 €

Durada del projecte: des de 2008 fins a 2010

Investigador/a principal: Gussenhoven, Carlos

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto Vives, Pilar

**Títol del projecte:
Atles de l'entonació del català i de l'occità**

Entitat finançadora:
Euregió Pirineus-Mediterrània

Referència/Codi de la concessió:
PRE/3323/2006

Import concedit: 20.000€

Durada del projecte: des de l'1 de juliol de 2007 fins a l'1 de gener de 2008

Investigador/a principal: Prieto Vives, Pilar

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Prieto Vives, Pilar; Sichel Bazin, Raphaël; Vanrell Bosch, Maria del Mar

**Títol del projecte:
Projecte Batista i Roca “L'adquisició del ritme en català, castellà i anglès”**

Entitat finançadora:
Generalitat de Catalunya

Referència/Codi de la concessió:
2007 PBR 29

Import concedit: 9.290 €

Durada del projecte: des de l'1 de juliol de 2007 fins a l'1 de juliol de 2008

Investigador/a principal: Prieto Vives, Pilar

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Astruc Aguilera, Lluïsa; Prieto Vives, Pilar; Vanrell Bosch, Maria del Mar

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

Títol del projecte:

Curs interactiu i multimèdia destinat a l'aprenentatge autònom de la prosòdia

Entitat finançadora:
Universitat Autònoma de Barcelona

Referència/Codi de la concessió:
2005MQD 00117

Import concedit: 6.000 €

Durada del projecte: des de juny de 2007 fins a desembre de 2007

Investigador/a principal: de la Mota Gorriz, Carme

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
de-la-Mota Gorriz, Carme

F2) Participació en convenis i/o contractes d'investigació i transferència de tecnologia d'especial rellevància amb empreses i/o administracions

Títol del conveni:

Atles interactiu de l'entonació del valencià

Entitat finançadora:
Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL)

Referència/Codi de la concessió:
2008-4-17-5-4

Import concedit: 67.211,20€

Durada del projecte: des d'octubre de 2008 fins a octubre de 2011

Investigador/a principal: Prieto Vives, Pilar

Membres del grup que hi participen (Cognoms,nom, separeu per amb “;”):
Crespo Sendra, Verònica; Prieto Vives, Pilar

G) Composició, estructura i organització del grup. Coherència de l'equip, de les línies de treball i interdisciplinarietat.

Expliqueu l'estructura, interdisciplinarietat i coherència del grup, així com les principals línies de recerca. Justifiqueu la coherència del grup i la seva composició. Si es tracta d'un grup reconegut per la convocatòria SGR 2005, indiqueu si hi ha hagut modificacions (noves incorporacions, canvis en l'organigrama, introducció de nous temes de recerca, etc.).

Definiu l'organigrama general del grup i la figura d'investigador/a júnior que podrà actuar com a coordinador/a en formació, si escau.

Expliqueu també si es tracta d'un GRE de nova creació o de continuïtat a la convocatòria SGR 2005 que opta a ser GRC en la present convocatòria. Igualment expliqueu si es tracta d'un GRC de nova configuració o bé de continuïtat respecte a la convocatòria SGR 2005.

Els GRS han de justificar la singularitat al formulari general en format "pdf". (Màxim 3 pàgines).

El Grup d'Estudis de Prosòdia (GrEP), que forma part del Centre de Lingüística Teòrica (CLT), té l'objectiu d'aglutinar un grup d'investigadors que es dediquen a l'estudi de la prosòdia, en el sentit ampli del terme. Com hem dit abans, l'especificitat de la recerca del grup ens ha dut a presentar un Grup de Recerca Emergent que prové del grup reconegut a l'SGR 2005 Grup de Lingüística Teòrica (2005SGR-00735, Investigador Principal: Dra. Gemma Rigau). Aquest Grup de Recerca Emergent està coordinat per la investigadora ICREA Pilar Prieto i hi participen 5 investigadors que són professors titulars d'universitat i 4 becaris predoctorals a temps complet.

El GrEP de la UAB acredita una dilatada trajectòria investigadora amb la seva participació en projectes sobre els mecanismes d'implementació entonatiu i sobre la descripció de l'entonació del català i del castellà (vegeu <http://prosodia.uab.cat/>). En aquests últims anys, l'equip sol·licitant ha investigat diferents aspectes de la prosòdia i l'entonació del català i del castellà, així com la seva importància en la resolució de processos fonològics d'ambdues llengües. Els treballs de Lluïsa Astruc, Eva Estebas i Pilar Prieto han aportat les bases descriptives de l'entonació del català central (Astruc, 2005, Estebas, 2001, Prieto, 2002), a més de dades crucials per a l'espanyol (Prieto, Van Santen i Hirschberg, 1995; Prieto, Shih i Nibert, 1996; Hirschberg i Prieto, 1996; Prieto, 1998; Face y Prieto, 2007; Estebas y Prieto, 2008). Els treballs de Carme de la Mota i Lourdes Aguilar han contribuït a la descripció de l'entonació de l'espanyol peninsular i a l'estudi de la relació entre la estructura informativa i la prosòdia (Aguilar 2005, 2006; de la Mota 2005).

A continuació resumim les trajectòries personals dels investigadors que formem part de l'equip, tot remarquant les aportacions i els punts de contacte que presenten amb la resta de l'equip:

La Dra. Prieto ha centrat la seva investigació dels darrers 10 anys en l'estudi de la prosòdia i l'entonació. Ha publicat diversos llibres de l'àmbit de la fonètica i la prosòdia (*Fonètica i fonologia catalans*, Edicions de la UOC, 2001, *Entonació: Models, teoria, mètodes*, Ariel, 2002; *Teories de l'entonació*, Ariel, 2004, ed. Pilar Prieto), un volum de la revista *Catalan Journal of Linguistics* i de *The Linguistic Review* dedicats a la prosòdia de les llengües romàniques, així com diversos articles d'investigació sobre teoria de l'entonació i alineació tonal en revistes especialitzades com *Language and Speech*, *Journal of Phonetics*, *Speech Communication*, *Hispanic Linguistics* i *Probus*. Actualment participa activament en l'estudi dels contrastos fonològics en l'entonació de les llengües romàniques i en el projecte de l'adquisició de l'entonació.

La Dra. Lourdes Aguilar té experiència en el camp de la segmentació prosòdiques i en la definició de models prosòdics, així com en la definició del sistema d'anotació prosòdiques basat en el model ToBI per al català. Aquesta tasca ha estat coordinada per la Dra. Pilar Prieto, i hi han participat altres membres del grup, com I. Mascaró, F. J. Torres i M. M. Vanrell. Té experiència en el tractament informàtic de la parla i del llenguatge natural. Els seus principals camps d'especialització i experiència són: l'aproximació de laboratori a la fonologia de l'espanyol, amb especial interès en la relació entre processos fonètics i processos fonològics; l'estudi de la variació fonètica en la parla mitjançant la descripció dels indicis acústics dels sons del castellà en diferents situacions comunicatives; l'anàlisi prosòdica, amb la definició de models orientats a sistemes de conversió de text a parla, i l'estudi de l'organització prosòdiques en diversos gèneres estilístics .

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

La Dra. Carme de-la-Mota es va llicenciar en Filologia Catalana i en Filologia Espanyola i es va doctorar l'any 1995 amb un treball en el qual analitzava les característiques prosòdiques del focus contrastiu en espanyol. Ha investigat per al Centre de Referència en Enginyeria Lingüística (CREL) de la Generalitat de Catalunya i per a les empreses Telefonica I+D, CSELT (Telecom Itàlia Lab) i Loquendo. És coautora del llibre *Prácticas de Fonética* (1998). En diverses ocasions ha treballat amb d'altres membres del GrEP en l'aplicació de la fonètica a la tecnologia de la parla i participa en el projecte Glissando (FFI2008-04982-C03-02/FILO). Ha publicat sobre desplaçament i condicionants del pic accentual, percepció de l'accent, relacions entre unitats entonatives i sintaxi, èmfasi en publicitat, diàleg, entonació en lectura, velocitat d'elocució, corpus orals, variació inter/intralocutor, i aprenentatge i ensenyament de la prosòdia.

Lluïsa Astruc és professora associada de la Universitat de Cambridge. La seva àrea d'investigació principal és l'entonació del català i de l'anglès, temes sobre els que va fer el mestratge i la tesi doctoral a aquesta mateixa universitat. Ha treballat en el sector de les tecnologies de la parla (Speech Technology Group, Toshiba Research Europe, Cambridge), dissenyant experiments de percepció per a avaluar la qualitat de les veus sintètiques. Recentment ha investigat la adquisició de la prosòdia i també la interrelació entre l'adquisició de la prosòdia i l'adquisició de la lectura (investigadora postdoctoral *Centre for Neuroscience in Education*, Universitat de Cambridge), dissenyant i realitzant experiments psicoacústics amb nens i adults. També té experiència en l'aplicació de tècniques psicomètriques a nens i a adults. La seva experiència en aquestes matèries constituirà una valuosa contribució al grup.

La Dra. Estebas-Vilaplana ha dedicat la seva investigació en la caracterització dels patrons d'alineació tonal dels accents tonals del català, tema sobre el qual versa la seva tesi doctoral realitzada al *Department of Phonetics and Linguistics* de la Universitat de Londres. Ha dut a terme experiments que permeten de descriure els patrons d'associació de les inflexions tonals amb els segments en català i en castellà i ha publicat els resultats en revistes com *Catalan Journal of Linguistics*, *Speech, Language and Hearing*, *Atlantis* i *Epos* així com en diversos congressos nacionals i internacionals. Actualment col·labora activament en l'estudi dels contrastos fonològics en l'entonació del castellà.

La Dra. Ortega-Llebaria, professora de la Universitat de Texas-Austin, treballa des de fa una dècada en el model de la fonologia de laboratori aplicada al castellà, al català i l'anglès. El seu treball se centra en la investigació experimental dels condicionants de producció i de percepció dels processos fonològics a primeres i segones llengües. Per exemple, ha realitzat detallats experiments sobre processos fonològics com el de la espirantització (Ortega-Llebaria, 2003, 2004) o sobre la interacció de la informació auditiva i la visual en la percepció d'una segona llengua (Ortega-Llebaria et al 2001). La seva contribució en el grup és important pel seu coneixement detallat sobre tècniques de percepció i d'anàlisi de temps de reacció, que va practicar activament en el centre pioner de University College London (on va ser col·laboradora postdoctoral durant 2 anys).

La investigació de la becària FPI de projecte Maria del Mar Vanrell se centra en l'estudi de l'entonació del català i, concretament, del mallorquí. Per a la consecució del seu treball de recerca va estudiar els efectes fonològics de l'altura tonal en la interpretació de l'entonació interrogativa del mallorquí, tot realitzant experiments de producció i percepció fent servir les tècniques de la percepció categorial. Aquest innovador treball es va presentar en el congrés *Phonetics and Phonology in Iberia* (Bellaterra, juny 2005) i en el congrés *Speech Prosody* (Dresden, maig 2006). També col·labora activament en la major part de projectes del grup.

La investigació de la becària PIF de la Universitat Autònoma de Barcelona Verònica Crespo Sendra se centra en l'estudi de l'entonació del valencià, i en la dialectologia. Per a la consecució del seu treball de recerca va estudiar les diferències entre les oracions interrogatives absolutes del valencià i del català central, tot realitzant experiments de producció. És membre de dos dels projectes del grup: de l'Atlas català, i coordinadora juntament amb la Dra. Pilar Prieto de l'*Atlas de l'entonació del valencià*.

Joan Manel Borràs, becari predoctoral Consolidar des de març de 2008, té com a línies de recerca l'adquisició de la fonologia i el bilingüisme. Duu a terme, principalment, experiments de producció i

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

percepció de l'estructura prosòdica i sil·làbica en nens d'1 a 3 anys. Com a treball de recerca de màster, ha investigat sobre l'adquisició monolingüe i bilingüe de les codex sil·làbiques. Té cura de les diferents activitats que tenen a veure amb la projecció del grup a través d'Internet.

La investigació del becari predoctoral R. Sichel Bazin se centra en l'estudi de la fonologia i la dialectologia de l'occità, en especial, pel que fa a l'entonació. Està duent a terme el seu treball de recerca de doctorat a la UAB sota la direcció de la Dra. Prieto, sobre l'alineació tonal de l'accent nuclear de les declaratives categòriques amb matís de malcontentament en occità. Juntament amb la Dra. Prieto, coordina un dels projectes del grup, l'*Atles interactiu de la prosòdia de l'occità*.

A continuació ens agradaria remarcar les noves línies de recerca conjuntes que han donat lloc a una col·laboració fructífera recent entre els membres del grup. Darrerament, els projectes de desenvolupament de l'*Atles d'entonació del català* han permès de recopilar noves dades sobre els contrastos interdialectals. En el marc del *Workshop on the transcription of intonation in the Ibero-Romance Languages* (PaPI'07, Braga), es va donar a conèixer a la comunitat científica una proposta de transcripció entonativa per al català: Cat_ToBI (P. Prieto et al., 2007), resultat del treball continuat en equip dels integrants del GrEP.

Prieto, P. – Aguilar, L. – Mascaró, I. – Torres-Tamarit, F.J. - Vanrell, M.M. (2009). "L'etiquetatge prosòdic Cat_ToBI". *Estudios de Fonética Experimental* XVIII, pp. 287-309.

La proposta del Cat_ToBI conté l'inventari d'accents tonals i accents de frontera, a més de les possibles combinacions d'accents tonals i accents de frontera, amb la interpretació associada, tot això acompanyat de la descripció de corbes melòdiques procedents de diferents zones dialectals del català, i amb la possibilitat d'escoltar l'enunciat. En l'actualitat, la proposta s'ha incorporat al web principal de ToBI, a la Universitat d'Ohio, amb la voluntat de donar a conèixer els resultats entre d'altres lingüistes.

Enguany també s'ha presentat la següent proposta d'etiquetatge prosòdic Sp_ToBI, fruit de la col·laboració entre dos membres del grup. Els membres Eva Estebas, Carme de la Mota, Lourdes Aguilar i Pilar Prieto estan treballant actualment la recopilació de dades de diversos dialectes hispànics per a l'elaboració d'un mapa dialectal de l'espanyol en format electrònic, d'accés lliure a Internet:

Estebas-Vilaplana, E. – Prieto, P. (2009). "La notación prosódica en español. Una revisión del Sp_ToBI". *Estudios de Fonética Experimental* XVIII, pp. 263-283. ISSN 1575-5533.

En el marc del projecte "Glissando: corpus de habla anotado para estudios prosódicos en catalán y español", també atorgat pel Ministerio de Educación y Ciencia, els investigadors Lourdes Aguilar (IP), Carme de la Mota i Pilar Prieto pretenen desenvolupar tècniques de generació de regles que permetin un etiquetatge automàtic (o semiautomàtic) d'un corpus prosòdic, amb etiquetes del model autosegmental ToBI. Aquest projecte es fa en col·laboració amb alguns membres del grup amb la UPC (Grup de Processament de la Veu) i de la Universitat de Valladolid.

Finalment, i com a resum de l'apartat, destaquem l'alt grau d'interdisciplinarietat que presenten els treballs d'investigació dels membres del grup, els treballs dels quals abracen les disciplines de la prosòdia i la teoria lingüística, la prosòdia i les tecnologies de veu, i la prosòdia i la neurolingüística..

H) Activitats de divulgació científica realitzades durant el període 2005-2008 (ambdós anys inclosos) i previsió per als propers cinc anys (2009-2013).

Expliqueu les activitats o programes de divulgació científica dels resultats. Expliqueu també els programes i accions de difusió o de didàctica de l'activitat de recerca organitzades pel grup o bé amb la seva participació, tant les ja realitzades com les que es proposin pels propers anys. (Màxim 2 pàgines).

Pel que fa a les accions de difusió de les activitats de recerca, cal dir que els membres del *Grup d'Estudis de Prosòdia* (GrEP) participen habitualment en diferents congressos de l'àmbit de la fonètica i la fonologia com el PaPI (*Phonetics and Phonology in Iberia*), el *Congreso de Fonética Experimental*, el *Workshop on Tone and Intonation*, el SEL (*Simposio de la Sociedad Española de Lingüística*), l'*Speech Prosody*, l'*International Congress of Phonetic Sciences* (ICPhS), el *Laboratory Phonology*, etc. Aquests són congressos que se celebren amb una periodicitat d'un o dos anys. Però també hi ha congressos que no se celebren periòdicament, els quals també compten amb la participació de membres del nostre grup com el *Procedural Meaning, Problems & Perspectives* (Madrid, setembre 2009) o l'*International Conference on Prosody and Iconicity* (Prosico 2009, Rouen), el *Workshop on Intonational Phrasing* (Hamburg, gener 2009) o l'*Experimental Studies on Intonation: Phonetic, Phonological and Psycholinguistic Aspects of Sentence Prosody* (Postdam, gener 2009). Així, en els darrers 5 anys el nostre grup ha presentat un total de 102 comunicacions a congressos, 80 de les quals han estat a congressos internacionals. Es preveu que en aquests propers anys els membres del GrEP continuaran participant a aquesta i més congressos que se celebrin durant els propers 4 anys.

Els membres del *Grup d'Estudis de Prosòdia* també han col·laborat activament en l'organització de congressos en l'àmbit de la seva activitat de recerca. A continuació especifiquem quins han estat aquests congressos i/o tallers:

- *Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 2005*. El *Phonetics and Phonology in Iberia* és un congrés internacional interdisciplinari de les àrees de la fonètica i la fonologia que va néixer l'any 2002 amb l'objectiu de reunir a Espanya i Portugal a fonetistes i fonòlegs que treballen en els camps interdisciplinars de la investigació fonètica i fonològica bàsica i aplicada, incloent-hi lingüistes, psicòlegs, professors, etc. Els lingüistes que formen part del comitè nuclear del PaPI són els següents: Gorka Elordieta (Euskal Herriko Unibertsitatea, Spain), Maria João Freitas (Universidade de Lisboa, Portugal), Sónia Frota (Universidade de Lisboa, Portugal), Pilar Prieto (Universitat Autònoma de Barcelona, Spain) i Marina Vigário (Universidade do Minho, Portugal). El PaPI 2005 es va dur a terme a Barcelona, a la Universitat Autònoma de Barcelona, els dies 20-22 de juny de 2005 i va comptar amb la participació de 120 assistents. Aquest congrés va donar com a resultat la publicació d'algunes de les millors presentacions a l'editorial John Benjamins en un volum editat per Pilar Prieto, Joan Mascaró i Maria Josep Solé.

- *Workshop de Phrasing 2006*. Aquest workshop es va dur a terme l'abril de 2006 a la Casa de Convalescència-Universitat Autònoma de Barcelona i va ser celebrat juntament al *25th GLOW Colloquium* (congrés fundat el 1979 a Holanda que té com a objectiu l'intercanvi dels resultats de la recerca en lingüística teòrica entre investigadors d'arreu del món que treballen dins del marc teòric de la Gramàtica Generativa). El workshop va aplegar investigadors d'arreu del món interessats en temes variats relacionats amb l'agrupació prosòdica (la relació entre prosòdia i sintaxi, la relació entre prosòdia, entonació i estructura informativa, i la relació entre estructura prosòdica i la distribució d'accents tonals o de propietats rítmiques). Vuit articles seleccionats d'aquestes ponències es varen publicar en un volum de *Linguistic Review*, editats per Sónia Frota i Pilar Prieto.

- *Jornada Euroregió*. El 12 de novembre de 2007 a la Casa de la Generalitat a Perpinyà es va dur a terme la Jornada Euroregió amb la finalitat de discutir afers relacionats amb els projectes euroregionals *Atlas interactiu de l'entonació del català* i *Atlàs de l'intonacion de l'occitan*. Aquesta jornada comptà amb la participació de membres i representants de les diferents entitats i/o universitats que formen part d'aquest projecte, això és: Universitat Autònoma de Barcelona, Institut Menorquí d'Estudis, Universitat de les Illes Balears, Universitat de Perpinyà, Universitat de Tolosa II Lo Miralh.

- *Workshop sobre entonación del español y Sp_ToBI*. Aquest workshop va tenir lloc el dia 11 d'abril de 2008 a la Universitat Autònoma de Barcelona amb la intenció de consensuar les unitats bàsiques que permetin descriure l'entonació de totes les varietats peninsulars de l'espanyol. En aquest workshop hi varen participar, també, un gran nombre de membres que formen part d'aquest grup (com a ponents o com a oients).

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

En aquesta mateixa línia, s'han previst tres activitats per a l'any 2009 organitzades directament:

- *Workshop sobre entonació del català i Cat_ToBI*. Aquesta trobada pretén ser un fòrum important de discussió i debat sobre una sèrie d'aspectes concrets de la fonologia entonativa del català i de les seves implicacions per al sistema Cat_ToBI. El sistema ToBI (*Tones and Break Indices*), basat en el model autosegmental, és un sistema d'anotació prosòdica que s'ha convertit en el model de referència per a la transcripció de la prosòdia en moltes llengües. S'han desenvolupat sistemes ToBI per a l'anglès, l'alemany, el japonès o el coreà. El Grup d'Estudis de Prosòdia (UAB) amb col·laboració amb Ignasi Mascaró (Institut Menorquí d'Estudis) ha treballat en la proposta de transcripció entonativa per al català: CAT_ToBI (P. Prieto et al., 2007), presentada a la comunitat científica en el marc del *Workshop on transcription of Intonation in the Ibero-Romance Languages* (PaPI'07, Braga). Les ponències que es faran en aquest workshop per investigadors d'experiència reconeguda en el camp de l'estudi de l'entonació del català tindran l'objectiu d'intentar resoldre les dificultats que planteja l'establiment d'un inventari comú d'accents tonals, i la divergència de criteris que es poden adoptar davant d'una mateixa implementació fonètica.

- *Workshop on Prosody and Meaning*. El Workshop on Prosody and Meaning s'integra dins de les activitats i els objectius de la xarxa d'investigació *Forms and Functions of Prosodic Structure*. Aquesta xarxa, finançada per l'Organització holandesa d'Investigació Científica (NWO) té com a objectiu fer un esforç recolzat internacionalment per a proposar un programa EUROCORES i per a organitzar un congrés internacional sobre to i entonació que suposi un punt de partida per a aquest programa. Un altre dels objectius del *Workshop on Prosody and Meaning* és el de reunir a l'Estat espanyol alguns dels fonetistes i fonòlegs més reconeguts que treballen en els camps interdisciplinaris de la recerca sobre la prosòdia. El *workshop* cobrirà tots els temes relacionats amb la prosòdia i el significat, incloent la interacció entre prosòdia i estructura informativa, la interacció entre prosòdia i discurs, i els mètodes per a estudiar els significats que transmeten la prosòdia i l'entonació en el discurs. La importància del *workshop* és, en definitiva, la integració del treball d'un gran nombre de centres de recerca europeus mitjançant una definició clara dels objectius subjacents a la seva feina. Aquesta col·laboració implicarà de ben segur la maximització de l'impacte dels avanços recents en la comprensió de les estructures prosòdiques de les llengües. Aquest impacte repercutirà en molts camps com la psicolingüística, la interacció entre l'humà i les màquines, la neurolingüística, la sociolingüística, la lingüística forense i la dialectologia.

En relació a la didàctica de l'activitat de recerca, s'estan duent a terme les següents accions:

- El nostre grup va rebre l'any 2006 un ajut per al finançament de projectes per a la millora de la qualitat docent a les universitats de Catalunya. L'objectiu principal d'aquest projecte era el de posar a l'abast d'estudiants i de la comunitat científica materials en àudio i en vídeo per a l'estudi de la prosòdia i l'entonació dels dialectes catalans a través de la creació del lloc web anomenat *Atles interactiu de l'entonació del català* on es presentessin aquests materials de forma atractiva i interactiva. Aquest projecte pretenia omplir aquest buit descriptiu i aportar materials de suport necessaris en àudio i vídeo que permetessin tant als professors com als estudiants d'utilitzar aquests materials per a un aprenentatge més sòlid d'aquests coneixements lingüístics. Aquest projecte apareixia com a manera de cobrir la necessitat de materials multimèdia i exercicis interactius que permetessin de presentar de forma rigorosa la part d'estudi dialectal de la llengua catalana.

- Pel que fa al material que trobem en l'*Atles interactiu de l'entonació del català/Atlàs de l'intonacion de l'occitan* i el que trobarem al *Corpus Oral de l'Alguerès*, creiem que tenen una potencialitat important com a eina didàctica. El fet que aquest material estigui totalment disponible en línia facilita que s'hi pugui treballar o bé des de casa o des d'un espai de tutorització. A partir d'aquest material es poden treballar continguts més aviat gramaticals relacionats amb la sintaxi, la morfologia, el lèxic o la fonètica, però també una llarga llista d'habilitats comunicatives relacionades amb llengua oral de les quals presentem només una petita mostra: comprendre el sentit global d'una conversa o d'una exposició oral, identificar la idea o idees principals d'un text escoltat prèviament, entendre detalls rellevants, identificar aspectes rellevants de la situació de comunicació (actitud i intenció de la persona que parla), localitzar informacions concretes, entendre les relacions de temps, llocs, causa i efecte en una seqüència de fet, etc. A partir de la visualització o de l'audició dels materials es poden elaborar activitats per desenvolupar les habilitats comunicatives.

I) Currículum resumit dels darrers quatre anys de d'investigador/a coordinador/a del grup.

Resumiu el *curriculum vitae* del/de la coordinador/ra del grup. Podeu fer servir l'estructura de format normalitzat de qualsevol institució o administració competent en temes universitaris o de recerca (*Màxim 8 pàgines*). Feu èmfasi només en les principals activitats, aportacions i resultats aconseguits **durant els darrers 4 anys (2005-2008)**. No repetiu informació que ja s'hagi aportat en altres apartats d'aquest annex. No es valoraran documents ni CV annexos, tota la informació haurà d'anar continguda en aquest mateix annex al formulari general, i recordeu l'espai màxim permès.

Per als GRE, indiqueu si el/la coordinador/a ha fet alguna estada de recerca postdoctoral a l'estranger (lloc i durada) al llarg de la seva trajectòria investigadora.

Pilar Prieto Vives va fer estudis de postgrau a la Universitat d'Illinois (Estats Units), on va realitzar un Màster (1990) i es va doctorar en lingüística romànica (1992). Posteriorment va realitzar tres anys de recerca postdoctoral als Laboratoris Bell (Nova Jersey, EUA) i als British Telecom Laboratories (Martlesham, Suffolk), on va col·laborar en el desenvolupament dels mòduls de pronúncia dels seus sistemes de síntesi multilingüe. Va tornar a Catalunya l'any 1995 com a investigadora postdoctoral a la Universitat Autònoma de Barcelona, gràcies a una beca de Reincorporació a Espanya de doctors i tecnòlegs a l'estranger, atorgada pel Ministerio de Educación y Ciencia. Des de llavors s'ha dedicat a la investigació i a la docència en els camps de la fonètica i la fonologia, la prosòdia i l'adquisició. A partir del contracte de reincorporació, va tenir diversos contractes docents i d'investigació, fins que l'any 2002 va obtenir un contracte permanent de professora d'investigació amb la *Institució Catalana de la Recerca i Estudis Avançats* (ICREA)

Ha impartit conferències en una vuitantena de congressos sobre lingüística romànica, fonètica i fonologia i prosòdia, organitzats per universitats catalanes i per altres universitats europees, dels Estats Units, del Canadà i de Mèxic. També ha estat convidada a impartir conferències i seminaris en una trentena d'ocasions en congressos nacionals i internacionals i en diferents universitats estrangeres. Finalment, ha organitzat congressos i seminaris sobre fonètica i fonologia, entre els quals destaquen l'*International Congress of Phonetic Sciences 2003*, el *Phonetics and Phonology in Iberia 2005*, *Workshop on Phrasing*, Glow 2007, *Workshop on Prosody and Meaning 2009*. Actualment forma part de diversos comitès científics i acadèmics, tant en l'àmbit nacional com en l'internacional.

És autora de llibres de divulgació, entre els quals destaquen *Entonació: Models, teoria, mètodes* (Ariel, 2001) i *Fonètica i fonologia: els sons del català* (EdiUOC, 2003). Ha col·laborat amb diversos capítols per a obres col·lectives de manuals de divulgació, com ara *Fonologia generativa contemporània de la llengua espanyola* (Chicago, 1999) i *Manual de Lingüística General* (Barcelona, 2005). També és editora i coeditora dels següents llibres i volums monogràfics: *Teorías de la entonación* (Ariel, 2003), *Romance Intonation* (número especial de la revista Catalan Journal of Linguistics, 2003), *Segmental and prosodic issues in Romance Phonology* (John Benjamins, 2007), *Prosodic Phrasing and Tunes* (número especial de la revista The Linguistic Review).

La seva investigació principal gira entorn de l'estudi fonètic i fonològic de l'entonació. Ha publicat més de 100 articles en volums monogràfics i en revistes especialitzades. Els seus articles han estat publicats en revistes de lingüística com ara *Journal of Phonetics* (Amsterdam), *Studia Linguistica* (Oxford), *Estudios de Fonética Experimental* (Barcelona), *Speech Communication* (Amsterdam), *Studies in the Linguistic Sciences* (Urbana), *Language and Speech* (Delaware), *Probus* (Berlin), *Catalan Working Papers in Linguistics* (Bellaterra), *Catalan Journal of Linguistics* (Bellaterra), *Lingua* (Amsterdam), *Randa* (Barcelona), *Rivista di Linguistica / Italian Journal of Linguistics* (Pisa) i *Caplletra* (Barcelona/València), *Journal of Portuguese Linguistics* (Lisboa) *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana* (Berlin).

Ha col·laborat en diverses miscel·lànies i obres col·lectives, com ara *Linguistic Perspectives on the Romance Languages* (Amsterdam:1993), *Issues and Theory in Romance Linguistics* (Washington D.C, 1994), *Aspects of Romance Linguistics* (Amsterdam, 1996), *Grammatical Theory and Romance Languages* (Amsterdam, 1996), *Issues in the Phonology and Morphology of the Major Iberian Languages* (Georgetown:1997), *Lingüística teòrica: anàlisi i perspectives* (Bellaterra: 2004), *Laboratory Approaches to Spanish Phonology* (The Hague: 2004), *Qüestions de llengua i literatura a les*

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
http://www.gencat.cat/agaur

comarques de la Diòcesi de Tortosa (Benicarló: 2004), La tonía: Dimensiones fonéticas y fonológicas (México: 2003), Teorías de la entonación (Barcelona. 2003), Gramàtica del català contemporani (Barcelona: 2002), Phonological Theory and the Dialects of Italy (Amsterdam: 2000), Prosodies (The Hague: 2005), Optimality-Theoretic Studies in Spanish Phonology (Amsterdam:2006), Segmental and Prosodic Issues in Romance Phonology (Amsterdam:2007), Interactions in Phonetics and Phonology (Amsterdam:2008), Prosodic Typology (Oxford University Press:2009).

Ha avaluat articles per a les següents revistes internacionals. Ha estat membre avaluador de set tesis doctorals, quatre de les quals s'han defensat a fora de l'Estat Espanyol (Caterina Petrone, 2008, Université Aix-Marseille I – Université de Provence, Irina Nesterenko, 2006, Université Aix-Marseille I – Université de Provence, Aix-en-Provence, Lluïsa Astruc, 2005, University of Cambridge, Dylan Herrick, 2003, University of California at Santa Cruz. Actualment dirigeix o codirigeix 6 tesis doctorals, tant a la UAB com a Europa.

Des de l'any 2006 és coordinadora del Grup d'Estudis de Prosòdia i membre del Centre de Lingüística Teòrica (UAB). Ha participat en una trentena de projectes d'investigació finançats per diverses agències catalanes, espanyoles i europees (Ministerio de Educación y Ciencia, Generalitat de Catalunya, Euroregió Pirineus Mediterrània —una iniciativa conjunta dels Governos d'Aragó, Catalunya, Illes Balears i dels Consells Regionals d' Lluenguadoc-Rosselló i Midi-Pyrénées—, Càtedra Alcover Moll Villangómez, NWO Dutch Research Foundation, Fundação para a Ciência e Tecnologia), d'entre els quals 10 han estat dirigits per ella. Des de 2006 dirigeix un projecte de recerca finançat pel Ministerio de Educación y Ciencia, amb una desena de participants de diferents universitats de l'Estat espanyol i d'altres universitats de l'estranger. Aquest projecte desenvolupa una de les línies de recerca principals del grup, que és la descripció de la fonologia entonativa de les llengües romàniques (sobretot del català, castellà, occità) i el desenvolupament d'un sistema d'etiquetatge prosòdic per a aquestes llengües. Un altre dels projectes que dirigeix està relacionat amb el desenvolupament de l'*Atles interactiu de l'entonació del català* i de *Atles interactiu de l'entonació de l'occità*, amb l'objectiu d'estudiar la prosòdia de les dues llengües, així com de la seva varietat dialectal. També, enguany ha signat un conveni de col·laboració entre l'*Acadèmia Valenciana de la Llengua* (AVL) i la UAB per al desenvolupament de l'*Atles de l'entonació del valencià*. Finalment, un altre dels projectes que dirigeix pertany al terreny de l'adquisició del llenguatge i pretén estudiar el procés d'adquisició fonològica del català i del castellà en el seu estadi més primerenc (d'1 a 3 anys).

ARTICLES EN REVISTES (2005-2008)

- PRIETO, P. – ESTEBAS, E. - VANRELL, M.M. (submitted). "The relevance of prosodic structure in tonal articulation. Edge effects at the prosodic word level in Catalan and Spanish". Journal of Phonetics
- ORTEGA-LLEBARIA, M. – PRIETO, P. (submitted). "The phonetics of stress in Catalan and Spanish. Crosslinguistic evidence for direct acoustic correlates of stress". Journal of Phonetics.
- ESTEBAS VILAPLANA, E. – PRIETO, P. (2009). "La notación prosódica en español. Una revisión del Sp_ToBI". Estudios de Fonética Experimental XVIII, pp. 263-283. ISSN 1575-5533.
- PRIETO, P. – AGUILAR, L. – MASCARÓ, I. – TORRES TAMARIT, F.J. - VANRELL, M.M. (2009). "L'etiquetatge prosòdic Cat_ToBI". Estudios de Fonética Experimental XVIII, pp. 287-309. ISSN 1575-5533.
- PRIETO, P. (2008). "Tonal alignment patterns in Catalan nuclear falls". Lingua, special issue on The phonology and phonetics of tone from a typological perspective.
- PRIETO, P. - RIGAU, G. (2007). "A typological approach to Catalan interrogative sentences headed by que". Journal of Portuguese Linguistics, 6-2: 29-59.

- PRIETO, P. – TORREIRA, F. (2007). "The segmental anchoring hypothesis revisited. Syllable structure and speech rate effects on peak timing in Spanish". *Journal of Phonetics* 35.4: 473-500.
- FACE, T. – PRIETO, P. (2007). "Rising accents in Castilian Spanish: a revision of Sp-ToBI". *Journal of Portuguese Linguistics* (special issue on Prosody of Iberian Languages, ed. by G. Elordieta and M. Vigário) 6.1: 117-146.
- PRIETO, P. – VANRELL, M.M. (2006). "Sobre alguns contrastos fonològics en l'entonació del català". *Caplletra* 41, 43-70.
- PRIETO, P. (2006). "Word-edge tones in Catalan", *Italian Journal of Linguistics/Rivista di Linguistica* 18.1 (special issue on Autosegmental-metrical approaches to intonation in Europe: tonal targets and anchors, ed. by M. D'Imperio), pp. 39-71.
- PRIETO, P. & M. BOSCH-BALIARDA (2006). "The development of codas in Catalan". *Catalan Journal of Linguistics*, special issue on L1 Acquisition of Romance, ed. by A. Gavarró and C. Lleó, 5, 237-272.
- PRIETO, P. (2006). "The Relevance of Metrical Information in Early Prosodic Word Acquisition: A Comparison of Catalan and Spanish", *Language and Speech* (special issue on the Crosslinguistic Perspectives on the Development of Prosodic Words, ed. by K. Demuth) 49 (2): 233-261.
- PRIETO, P. – D'IMPERIO, M. – GILI-FIVELA, B. (2005). "Pitch accent alignment in Romance: primary and secondary associations with metrical structure", *Language and Speech* (special issue on Variation in Intonation, ed. by P. Warren), 48(4): 359-396.
- PRIETO, P. (2005). "En torno a la asociación tonal en el modelo métrico-autosegmental. Puntos controvertidos en su aplicación al catalán", *Revista Internacional de Lingüística Iberoamericana* 6, vol. 3 (Special issue on Prosodic Aspects, ed. by J. Kabatek). 9-28.
- PRIETO, P. (2005). "Stability effects in tonal clash contexts in Catalan". *Journal of Phonetics* 33(2). 215-242.
- PRIETO, P. (2005), "Syntactic and eurhythmic constraints on phrasing decisions in Catalan", *Studia Linguistica* 59(2-3), special issue on 'Boundaries in Intonational Phonology', ed. by M. Horne & M. van Oostendorp). 194-222.

ARTICLES EN LLIBRES (2005-2008)

- PRIETO, P. – VANRELL, M.M. (in press). "L'adquisició de l'entonació del català". *Actes de les jornades de cultura catalana: Desè aniversari de l'ensenyament del català a Bolonya*, ed. by Empar Davis. Bononia University Press.
- PRIETO, P. (in press). "The Intonational Phonology of Catalan". *Prosodic Typology* 2, ed. by Sun-Ah Jun. Oxford University Press: Oxford.
- ORTEGA-LLEBARRIA, M. – PRIETO, P. (in press). "Spanish speakers perceive stress more easily in vowel [a] than in vowel [i]". *Interactions in Phonetics and Phonology*, ed. by M. Vigário, S. Frota, and M.J. Freitas. John Benjamins: Amsterdam/Philadelphia.

- PRIETO, P. – ORTEGA-LLEBARIA, M. (in press). "Do complex tones induce syllable lengthening in Catalan and Spanish?". *Interactions in Phonetics and Phonology*, ed. by M. Vigário, S. Frota, and M.J. Freitas. John Benjamins: Amsterdam/Philadelphia.
- CABRÉ MONNÉ, T. – PRIETO, P. (2008). "Diftongs creixents versus hiats: situació del català dins la Romània". *Randa 60, Homenatge a Jordi Carbonell*, ed. by Josep Massot i Muntaner, pp. 161-179. Publicacions de l'Abadia de Montserrat: Barcelona.
- PRIETO, P. (2007). "El model mètric i autosegmental aplicat al català". *Aplicacions de la fonètica*. Actes del XIV Col·loqui Lingüístic de la Universitat de Barcelona (CLUB-14), ed. by Josefina Carrera i Clàudia Pons, pp. 173-187. Dept. de Filologia Catalana, Universitat de Barcelona - PPU.
- ORTEGA-LLEBARIA, M. – PRIETO, P. (2007). "Disentangling stress from accent in Spanish: production patterns of the stress contrast in deaccented syllables". *Segmental and Prosodic Issues in Romance Phonology*, ed. by P. Prieto, J. Mascaró, and M.-J. Solé, pp. 155-175. John Benjamins: Amsterdam/Philadelphia.
- FROTA, S. – D'IMPERIO, M. – ELORDIETA, G. - PRIETO, P. – VIGÁRIO, M. (2007). "The phonetics and phonology of intonational phrasing in Romance". *Segmental and Prosodic Issues in Romance Phonology*, ed. by P. Prieto, J. Mascaró, and M.-J. Solé, pp. 131-153. John Benjamins: Amsterdam/Philadelphia.
- PRIETO, P. (2006). "Phonological phrasing in Spanish". In: *Optimality-Theoretic Advances in Spanish Phonology*, ed. by Sonia Colina and Fernando Martínez-Gil, pp. 39-60. John Benjamins: Amsterdam/Philadelphia.
- CABRÉ, T. – PRIETO, P. (2006). "Exceptional hiatuses in Spanish". *Optimality-Theoretic Advances in Spanish Phonology*, ed. by Sonia Colina and Fernando Martínez-Gil, pp. 205-238. John Benjamins: Amsterdam/Philadelphia.
- PRIETO, P. (2005). "Fonètica i fonologia". Dins MATEU, J. (COORD.), M.J CUENCA, M. GARACHANA, J. HILFERTY & P. PRIETO (2004). *Manual de lingüística general I, mòdul 4*, pp. 1-65. Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya: Barcelona.
- CABRÉ, T. – PRIETO, P. (2005). "Positional and metrical prominence effects on vowel sandhi in Catalan". *Prosodies*, ed. by Sónia Frota, Marina Vigário and Maria João Freitas, pp. 123-158. Mouton de Gruyter: The Hague.
- D'IMPERIO, M. - ELORDIETA, G. – FROTA, S. – PRIETO, P. – VIGÁRIO, M. (2005). "Intonational phrasing in Romance: The role of syntactic and prosodic structure", *Prosodies*, ed. by Sónia Frota, Marina Vigário and Maria João Freitas, pp. 59-98. Mouton de Gruyter: The Hague.

PONÈNCIES EN CONGRESSOS (2005-2008)

- PRIETO, P. – TORRES, F.J. – VANRELL, M. M. (2008). "Categorical perception of mid boundary tones in Catalan". Third TIE Conference on Tone and Intonation, Lisbon, 15-17 September 2008.
- ASTRUC, L., PAYNE, E., POST, B., PRIETO, P. & VANRELL, M.M. (2008). "The development of intonation: a crosslinguistic study". Third TIE Conference on Tone and Intonation, Lisbon, 15-17 September 2008.
- PRIETO, P., ESTRELLA, A., THORSON, J. & VANRELL, M.M. (2008). Symposium at the XI International Congress For The Study Of Child Language (IASCL), Edinburgh, August 1-4 2008. Conference title: "Is prosodic development correlated with grammatical development? Evidence from emerging intonation in Catalan and Spanish"

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

- PRIETO, P., VANRELL, M.M, ASTRUC, L., POST, B. & PAYNE, E. (2008). "Is there any evidence for top-down planning of rhythm? Evidence from Catalan, English, and Spanish." Workshop on Empirical Approaches to Speech Rhythm, Center for Human Communication, UCL, 28 March, 2008.
- PAYNE, E., ASTRUC, L., POST, B., PRIETO, P., & VANRELL, M.M. (2008). "The prosodic properties of Child Directed Speech: a cross-linguistic study." British Association of Academic Phoneticians (BAAP), University of Sheffield, 31 March - 2 April 2008.
- ASTRUC, L., PAYNE, E., POST, B., PRIETO, P., & VANRELL, M. (2008). "Stress-acquisition and rhythmic type: acoustic correlates of stress in English, Catalan and Spanish." British Association of Academic Phoneticians (BAAP), University of Sheffield, 31 March - 2 April 2008.
- ESTRELLA, A. – SERRA, M. - PRIETO, P. – VANRELL, M.M. (2007). "Phon-Cat Y Phon-Esp: dos bases de datos de adquisición fonológica para el catalán y el castellano". V Congreso Internacional de Adquisición del Lenguaje. Oviedo, Spain, September 26-28, 2007.
- PRIETO, P. – MÜCKE, D. – BECKER, J. – GRICE, M. (2007). "Coordination Patterns between pitch movements and oral gestures in Catalan". XVIth International Congress of Phonetic Sciences, Saarbrücken, Germany, August 6-10, 2007.
- ORTEGA-LLEBARIA, M. – PRIETO, P. – VANRELL, M.M. (2007). "Perceptual evidence for direct acoustic correlates of stress in Spanish". XVIth International Congress of Phonetic Sciences, Saarbrücken, Germany, August 6-10, 2007.
- PRIETO, P. – VANRELL, M.M. (2007). "Early intonational development in Catalan". XVIth International Congress of Phonetic Sciences, Saarbrücken, Germany, August 6-10, 2007.
- PRIETO, P. - ORTEGA-LLEBARIA, M. (2007). "Do contour tones induce syllable lengthening in Catalan and Spanish? ". Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 07. University of Minho, 24-26 June, 2007.
- ORTEGA-LLEBARIA, M. – PRIETO, P. – VANRELL, M.M. (2007). "The use of duration and intensity cues in the perception of stress in Catalan and Spanish". Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 07. University of Minho, 24-26 June, 2007.
- PRIETO, P. – MÜCKE, D. – BECKER, J. – GRICE, M. (2007). "Tonal alignment with articulatory events in Catalan". Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 07. University of Minho, 24-26 June, 2007.
- ORTEGA-LLEBARIA, M. - PRIETO, P. (2006). "Acoustic effects of contrastive focus in Catalan and Spanish". 3rd conference on Laboratory Approaches to Spanish Phonology, LASP. University of Toronto, September 8-10, 2006.
- ASTRUC, L. – PRIETO, P. (2006). "Acoustic Cues of Stress and Accent in Catalan". In A. Botinis (Ed.). Proceedings of ISCA Tutorial and Research Workshop on Experimental Linguistics, Athens 2006, pp. 73-76.
- PRIETO, P. – ESTEBAS, E. – VANRELL, M.M. (2006). "The role of tonal alignment and slope of the rise on word-boundary identification in Catalan and Spanish". Xth Conference on Laboratory Phonology. Lab. de Phonétique et Phonologie, CNRS/U. Paris 3. June 29-July 1, 2006.
- ASTRUC, L. – PRIETO, P. (2006). "The phonetic substance of prominence level: the case of stress and accent in Catalan". 14th Manchester Phonology Meeting. Manchester University, 24-27 May, 2006.

- PRIETO, P. – D'IMPERIO, M. – FROTA, S. – ELORDIETA, G. – VIGÁRIO, M. (2006). "Evidence for 'soft' preplanning in tonal production: Initial scaling in Romance". Poster presented at the 3rd International Conference on Speech Prosody. Dresden, Germany, May 2-5, 2006.
- PRIETO, P. – ORTEGA-LLEBARIA, M. (2006). "Stress and Accent in Catalan and Spanish: Patterns of duration, vowel quality, overall intensity, and spectral balance". Poster presented at the 3rd International Conference on Speech Prosody. Dresden, Germany, May 2-5, 2006.
- ASTRUC, L. – PRIETO, P. (2006). "Acoustic Cues of Stress and Accent in Catalan". Poster presented at the 3rd International Conference on Speech Prosody. Dresden, Germany, May 2-5, 2006.
- ORTEGA-LLEBARIA, M. - PRIETO, P. (2006). "Stress is independent of vowel reduction and accent". Oral presentation at the 42nd Annual Meeting of the Chicago Linguistic Society. Chicago, USA, April 6-8, 2006.
- PRIETO, P. - ORTEGA-LLEBARIA, M. (2006). "Phonetic correlates of stress and accent in Catalan and Castilian Spanish". Oral presentation at The 36th Linguistic Symposium on Romance Languages. Rutgers University, New Brunswick, NJ. March 31-April 2, 2006
- ESTEBAS-VILAPLANA, E. – PRIETO, P. (2005). "Production and perception of word-edge tones in Catalan and Spanish". Oral presentation at the III Congreso de Fonética Experimental, Santiago de Compostela, October 24-26, 2005.
- PRIETO, P. – SACEDA-ULLOA, M. (2005). "Early Prosodic Word Acquisition in Catalan and in Spanish". Oral presentation at the Xth International Congress for the Study of Child Language. Berlin, July 25-29, 2005.
- PRIETO, P. – FACE, T. (2005). "Three-way contrasts in rising accents in Peninsular Spanish". Oral presentation at the 2nd SpanToBI Workshop, Bellaterra, Barcelona, June 22, 2005.
- ESTEBAS-VILAPLANA, E. – PRIETO, P. (2005). "Production and perception of word-edge tones in Catalan and Spanish". Poster presentation at II Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 2005, Bellaterra, Barcelona, June 20-21, 2005.
- ORTEGA-LLEBARIA, M. – PRIETO, P. (2005). "Stress and focus in Spanish and Catalan: Patterns of duration and vowel quality". Oral presentation at II Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 2005, Bellaterra, Barcelona, June 20-21, 2005.
- FROTA, S. – D'IMPERIO, M. – ELORDIETA, G. – PRIETO, P. – VIGÁRIO, M. (2005). "The phonetics and phonology of intonational phrasing in Romance". Oral presentation at II Phonetics and Phonology in Iberia, PaPI 2005, Bellaterra, Barcelona, June 20-21, 2005.
- PRIETO, P. (2005). "Markedness Constraints in Early Prosodic Word Acquisition: The Case of Catalan". Oral presentation. XV Colloquium on Generative Grammar, Universitat de Barcelona, Spain, 4-6 April.

PONÈNCIES CONVIDADES (2005-2008)

- January 23-24, 2009. Invited speaker at the Workshop on Intonational Phrasing in Romance and in Germanic. Research Center on Multilingualism, Hamburg. Conference title: "Prosodic constraints on phrasing: clash avoidance in Catalan and English".

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

- December 3-5, 2008. Symposium 30th Anniversary of Phonetics Laboratory, Universitat de Barcelona. Conference title: "La notación prosódica del español y del catalán mediante los sistemas Sp_ToBI i Cat_ToBI" (with Eva Estebas).
- October 9, 2008. Invited talk at the University of Potsdam, Germany (Seminar Series). Conference title: "Categorical perception of mid boundary tones in Catalan
- June 13-14, 2008. Invited section speaker at the 2nd Prosody-Syntax Interface Workshop. University of Potsdam, Germany. Conference title: "Prosodic effects on phrasing: clash avoidance in Catalan".
- 28 March 2008. Invited speaker at the Workshop on Empirical Approaches to Speech Rhythm, Center for Human Communication, UCL, UK (together with E. Payne, L. Astruc, B. Post & M.M. Vanrell). Conference title: "Measuring rhythm in child-mother interaction".
- January 21-22, 2008. Invited section speaker at the Workshop on Information Structure and Prosody, 21-22 January, Ravenstein, The Netherlands. (together with M. Ortega-Llebaria and M. M. Vanrell). Conference title: "Perception of stress is flexible: the use of duration, intensity, and vowel reduction by Catalan and Spanish listeners".
- December 13, 2007. Invited speaker at the Acadèmia Valenciana de la Llengua, València. Conference title: "Atles interactiu de l'entonació del valencià" (together with V. Crespo).
- November 20-21, 2007. Invited speaker at the Giornate di Studi Catalani, Università di Bologna. Conference title: "Adquisició de l'entonació del català" (together with M.M. Vanrell).
- PRIETO, P. 2007. "Presentació del projecte euroregional «Atles de l'entonació del català»: Estat actual i perspectives de futur." Jornada Euroregió 2008. Sala d'Actes, Casa de la Generalitat a Perpinyà, November 12, 2007.
- September 21, 2007. Invited speaker at the University of Lisbon. Conference title: "Early acquisition of intonation in Catalan". Organized by the Master in Linguistics and by the Phonetics Laboratory at the University of Lisbon.
- August 8, 2007. PRIETO, P. – VANRELL, M.M. "Early intonational development in Catalan". XVIth International Congress of Phonetic Sciences. Invited oral presentation in a special session on "Intonational Development from Babbling to the Two-word Stage". Coordinated by A. Chen and P. Fikkert. Saarbrücken, 6-10 August, 2007.
- June 27, 2007. Guest organizer of the Catalan section of the "Transcription of Tone and Intonation in the Iberian languages". PaPI 2007 ("Phonetics and Phonology in Iberia", Braga, Portugal, June 27, 2007. Conference title: PRIETO, P. – AGUILAR, L. ; MASCARÓ, I. – TORRES TAMARIT, F.J. - VANRELL, M.M. "Prosodic transcription in Catalan: Cat-ToBI"
- November 13, 2006. Invited participant at the Round Table on Research Methods for the study of intonation ("Metodologia per a l'estudi de l'entonació"). CLUB-7, Universitat de Barcelona.
- September 7, 2006. Invited address at the International Conference on the Typology of Tone and Intonation (TTI). ZAS and University of Potsdam. 7 - 9 September 2006. Berlin, Germany. Conference title: "The relevance of prosodic structure in tonal articulation. Edge effects at the syllable and prosodic word level in Catalan and Spanish."
- March 31, 2006. Invited speaker at the Sixth acquisition of phonology workshop. University of Potsdam, Germany. Conference title: "Frequency effects on the development of syllable and prosodic word structure in Catalan and Spanish" (together with M. Saceda-Ulloa).

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

- PRIETO, P. – BOSCH-BALIARDA, M. – SACEDA-ULLOA, M. (2005). "The development of codas in Catalan and Spanish: frequency effects in specific contexts". Xth International Congress for the Study of Child Language. Invited oral presentation in a special panel on Interactions at the phonology/morphology interface. Coordinated by Katherine Demuth. Berlin, July 25-29, 2005.
- November 24, 2005. Seminar at the Institut de la Communication Parlée- Université Stendhal (CNRS, Grenoble). Conference title: "The Segmental Anchoring Hypothesis Revisited".
- April 29, 2005. Seminar at the LPL Seminar (Laboratoire de Parole et Langage, CNRS, Aix-en-Provence). Conference title: "The anchoring hypothesis. Effects of within-word position and syllable structure on the location of F0 peaks in Catalan and Spanish".
- January 28, 2005. Invited speaker at the Fifth acquisition of phonology workshop. Theme: Acquisition of prosodic structures: evidence from Germanic and Romance languages. University of Nijmegen, Netherlands. Conference title: "The relationship between syllable acquisition and prosodic prominence in Catalan and in Spanish" (together with M. Bosch-Baliarda and Marta Saceda-Ulloa).
- January 31-February 4, 2005. Seminar (6 hours) as part of the doctoral course Research methods in linguistics. Institut interuniversitari Joan Lluís Vives, Morella. Together with Teresa Cabré-Monné. Seminar title: "Metodologia de la investigació en fonètica i fonologia".

J) Col·laboracions externes del grup.

Esmenteu, si no ho heu especificat a cap altre apartat d'aquest annex al formulari general, les col·laboracions externes del grup, principalment aquelles que facin referència al sector privat, de l'administració i/o les col·laboracions internacionals. Les col·laboracions externes es poden referir tant a institucions com a investigadors/es però s'haurà d'explicar quin tipus de col·laboració s'ha portat o s'està portant a terme, així com explicar si es tracta d'actuacions esporàdiques o habituals.

Quan es tracti de col·laboracions d'investigadors/es, s'haurà d'esmentar nom, cognoms, institució, càrrec o categoria a la institució a la qual pertanyen i el tipus de col·laboració amb el grup de recerca. Aquestes persones constaran com a col·laboradores del grup de recerca. (Màxim 2 pàgines).

Gran part de la recerca que duu a terme l'equip del *Grup d'Estudis de Prosòdia (GrEP)* es fa en col·laboració amb investigadors d'altres centres de recerca de Catalunya, de l'Estat espanyol i de l'estranger. Per exemple, el projecte "Estructura prosòdica i adquisició de la prosòdia en català i espanyol", atorgat pel Ministerio de Educación y Ciencia, s'està duent a terme en col·laboració amb els membres externs del GrEP, que estan en universitats de l'Estat espanyol i estrangeres: Lluïsa Astruc (Universitat de Cambridge), Marta Ortega-Llebaria (Universitat de Texas-Austin) i Eva Estebas-Vilaplana (Universitat Nacional d'Educació a Distància).

El projecte "Glissando": corpus de habla anotado para estudios prosódicos en catalán y español", també atorgat pel Ministerio de Educación y Ciencia, s'està duent a terme en col·laboració amb d'altres lingüistes i enginyers de l'Estat espanyol (Mercedes Cabrera Abreu, Dept. Filología Inglesa, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, professora titular; Francisco Vizcaíno Ortega, Dept. Filología Inglesa, Universidad de Las Palmas de Gran Canaria, professor titular, Juan María Garrido, Grup de Lingüística Computacional, GLiCom, Departament de Filologia Catalana, Universitat Pompeu Fabra, investigador Ramon y Cajal; Antoni Bonafonte, Centre de Tecnologies i Aplicacions del Llenguatge i la Parla, TALP-UPC, Universitat Politècnica de Catalunya, professor titular). El projecte "Glissando" ha permès d'establir relacions amb grups de l'àmbit de les Tecnologies de la Parla, relació que s'orienta cap al desenvolupament de tècniques de generació de regles que permetin un anotat automàtic (o semi-automàtic) d'un corpus prosòdic, amb etiquetes del model autosegmental ToBI. D'altra banda, la relació continuada d'alguns membres del grup amb la UPC (Grup de Processat de la Veu) es consolida durant el curs acadèmic 2009-10 amb el permís de recerca que disfruta Lourdes Aguilar, i que li ha permès d'incorporar-se al projecte de millora del sintetitzador de veu en català Festcat.

El grup també col·labora amb investigadors en l'àrea de la ciència cognitiva i l'adquisició del llenguatge, atès que la prosòdia és un component essencial en el procés d'adquisició lingüístic. El projecte "CONSOLIDER-INGENIO 2010 "Bilingüismo y Neurociencia Cognitiva CSD2007-00012"" s'està duent a terme en col·laboració amb: Gorka Elordieta Alcibar (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea, professor associat investigador), Itziar Miren Laka Mugarza (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea, professora titular) i Núria Sebastián Gallés (Universitat de Barcelona, catedràtica, investigadora principal).

El projecte "Atlas interactiu de l'entonació del català", que pretén posar a l'abast del públic dades dialectals del català sobre l'entonació del català i desenvolupar un sistema d'etiquetatge tonal, s'està duent a terme en col·laboració amb els següents investigadors de Catalunya, les Illes Balears i el Rosselló. Els membres de l'equip són Enrico Chessa (Universitat de Londres, Queen Mary, investigador), Jaume Corbera Pou (Universitat de les Illes Balears, professor titular), Ignasi Mascaró Pons (Institut Menorquí d'Estudis, Secció Llengua i Literatura – docència i investigació), Marta Payà Canals (Parlament de Catalunya, lingüista; Universitat Autònoma de Barcelona, professora associada), Joan Peytaví (Universitat de Perpinyà, professor titular), Luca Scala (Centre de Recursos Pedagògics Maria Montessori, tècnic lingüístic) i Francesc Josep Torres (Universitat Autònoma de Barcelona, Centre de Lingüística Teòrica, becari predoctoral).

El projecte "Atlas de l'entonació de l'occità" s'està duent a terme en col·laboració amb Trudel Meisenburg (Universität Osnabrück, professora titular), Patrici Poujade (Université de Toulouse II Le Mirail, professor titular; Institut d'Estudis Occitans, president de la secció d'Arièja) i Patric Sauzet (Université de Toulouse II Le Mirail, professor titular; CNRS, investigador).

Recentment s'ha signat el conveni d'"Atlas interactiu de l'entonació del valencià", que pretén posar a l'abast del públic dades i s'està duent a terme en col·laboració amb els següents investigadors: Vicent Beltran Calvo (Universitat d'Alacant, professor titular), Emili Casanova Herrero (Universitat de València, professor titular; Acadèmia de la Llengua Valenciana, acadèmic), Vicent García-Perales (CEU Sant Pau), Maria Isabel

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
http://www.gencat.cat/agaur

Guardiola Savall (Universitat d'Alacant, professora contracta doctora), Josep Saborit Vilar (Universitat Jaume I, doctorand), Carles Segura Llopes (Universitat d'Alacant, professor titular).

L'últim projecte que s'ha engegat és el de la creació del *Corpus Oral de l'Alguerès*, que té com a producte resultant la creació d'un lloc web que contingui alguns dels corpus orals de l'alguerès recollits fins aleshores en format vídeo (corpus Francesc Ballone, corpus Jaume Corbera) o en àudio (corpus *Atles interactiu de l'entonació del català*, corpus Andreu Bosch, corpus Arxiu de Tradicions de l'Alguer). Aquest projecte s'està duent a terme amb els següents investigadors: Andreu Bosch (Universitat de Barcelona, investigador), Francesc Ballone (Studio 5 s.r.l., estudiant de doctorat), Jaume Corbera (Universitat de les Illes Balears, professor titular), Luca Scala (Arxiu de Tradicions de l'Alguer, president).

Els vincles que el GrEP manté habitualment amb investigadors de diversos punts de l'Estat espanyol s'han refermat recentment amb la recent sol·licitud, dins del Plan Avanza, d'un ajut per a realitzar un mapa dialectal de l'espanyol en el marc d'un conveni de col·laboració interuniversitària: el projecte *Voces del Español*. En aquest projecte hi participen grups d'investigació d'11 universitats (UAB, UIB, ULE, ULPGC, UNED, UPC, UPF, UPV, USC, UV i UVEG). Aquests grups (a) presenten una sòlida trajectòria en investigació bàsica i en el terreny de la transferència de coneixements i la lingüística aplicada, (b) han col·laborat prèviament en altres ocasions i (c) han desenvolupat sistemes que ja es troben en funcionament (corpus orientats a diverses finalitats, eines pròpies de les indústries de la llengua i mapes dialectals, com ara el del català i el de l'occità, desenvolupats al si del GrEP). L'experiència acumulada permet afrontar el repte d'una empresa conjunta, que té com a objectiu l'elaboració d'un mapa dialectal multimèdia.

Finalment, les col·laboracions internacionals del grup se centren en quatre eixos principals:

El projecte "International project SILC "SILent Constituents"" s'està duent a terme en col·laboració amb: Sónia Frota (Laboratório de Fonética, Faculdade de Letras, Universidade de Lisboa, professora titular) i Marina Vigário (Laboratório de Fonética, Faculdade de Letras, Universidade de Lisboa, professora titular) i Gorka Elordieta Alcibar (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea, professor investigador).

El projecte "Internationalization Grant Prosodic Structure and Focus"" s'està duent a terme en col·laboració amb: Gorka Elordieta Alcibar (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea, professor investigador), Sónia Frota (Laboratório de Fonética, Faculdade de Letras, Universidade de Lisboa, professora titular), Carlos Gussenhoven (General and Experimental Phonology, Department of Linguistics Radboud University of Nijmegen, catedràtic), Aditi Lahiri (Universitat de Konstanz, professora titular), Lisa Selkirk (University of Massachusetts, Amherst, professora titular), Tomas Riad (Stocholm University, professor titular). La intenció d'aquest equip és presentar una sol·licitud de xarxa europea l'any vinent i un projecte COST.

El projecte Batista i Roca "L'adquisició del ritme en català, castellà i anglès" s'està duent a terme en col·laboració amb: Elinor Payne (Phonetics Laboratory, University of Oxford, lectora), Brechtje Post (Research Center for English and Applied Linguistics (RCEAL), University of Cambridge, Senior Research Associate).

Recentment, s'han establert contactes de caràcter continuat amb investigadors de la U. Nac. l'Comahue amb l'objectiu d'analitzar la prosòdia de l'espanyol d'Iberoamèrica. El 2006, A. Dabrowski va realitzar una passantia amb la Dra. Prieto a la UAB, en la qual va estudiar l'entonació característica de la interrogació al castellà rioplatense. Per invitació de la UAB, el professor Labastía va assistir al congrés de fonètica i fonologia PaPI 2007 (Braga, Portugal) i va dictar un seminari sobre "La desaccentuació i el desplaçament del nucli entonacional en les llengües romàniques" a la UAB. Enguany, aquest equip ha redactat una sol·licitud de projecte en el marc de les col·laboracions internacionals de l'AECID.

A més a més de les col·laboracions en forma de projecte concret d'investigació, el grup manté relacions contínues amb els investigadors següents, amb els quals s'han escrit articles conjunts: Aoju Chen (Max Planck Institute for Psycholinguistics), Mariapaola D'Imperio (Laboratoire de Parole et Langage, LPL, Centre National de la Recherche Scientifique), Timothy Face (Department of Spanish and Portuguese, University of Minnesota), Paula Fikkert (Child Language Lab, Dutch Department, Radboud University Nijmegen), Barbara Gili-Fivela (Centro di Ricerche Interdisciplinare sul Linguaggio, University of Lecce, Italy), Martine Grice i Doris Mücke (Institut für Linguistik-Phonetik, Köln University) i Vincent van Heuven (Phonetics Laboratory, Leiden University).

**Agència
de Gestió d'Ajuts
Universitaris
i de Recerca**

Via Laietana, 28 2a planta
08003 Barcelona
Tel. 93 552 90 00
Fax 93 552 90 10
informacio@agaur.gencat.cat
<http://www.gencat.cat/agaur>

K) Altres mèrits i/o aportacions del grup que es vulguin destacar

Esmenteu qualsevol dada, aclariment, mèrit o aportació referent al grup de recerca, que considereu rellevant i que no s'hagi pogut explicar en cap dels apartats anteriors. *(Màxim 2 pàgines)*

L) Justificació del pressupost sol·licitat d'acord al que estableixen les bases de la convocatòria.

Justifiqueu breument els conceptes i imports del pressupost sol·licitat. (Màxim 1 pàgina)

Per tal de consolidar l'activitat de recerca del grup, considerem prioritària la incorporació d'un tècnic de suport a la recerca a temps parcial que ens ajudi en la gestió dels projectes que actualment gestionem. També seria important la col·laboració d'aquest tècnic en la gestió dels experiments que hem previst per a l'any 2005-2008 (vg. pla de treball en la secció A). Per altra banda, també preveiem la incorporació d'un contracte de becari predoctoral per a l'anàlisi d'alguns dels contrastos entonatius més importants del català. Tot i això, hem adaptat les nostres necessitats a l'import màxim que demana la convocatòria, que és de 100.000 € per tot el període 2009-2013.

A continuació resumim el pressupost sol·licitat:

Pel que fa a personal, considerem que és important la incorporació de personal de suport a la recerca mitjançant un contracte predoctoral d'investigadors (FI-c), amb un contracte de 3 anys a temps complet per a la realització de la tesi doctoral. L'import mínim d'aquest concepte (incloent-hi el 34% de Cost Empresa): primer any 18500 euros (bruts anuals 13800); segon i tercer any 20100 euros (bruts anuals 15000). La selecció i contractació del becari predoctoral seguirà el procediment públic i competitiu establert a la UPF. El total previst per aquesta despesa és de 58700 euros.

En segon lloc, preveiem el contracte de personal de suport a la recerca. La tasca del personal contractat serà tant per ajuda en la gestió i preparació dels projectes del grup com per ajuda en les següents fases de realització dels experiments de producció i percepció: a) gravació de dades i enquestes de producció i percepció; b) etiquetatge, segmentació i anàlisi estadística de les bases de dades de producció i percepció. L'import per a aquest concepte és de 7500 euros anuals durant quatre anys, per un total de 30000 euros.

Així doncs, el total de la partida assignada a personal durant aquests quatre anys és de 88700 euros.

En tercer lloc, és important aportar recursos per a la publicació de la revista *Catalan Journal of Linguistics*, amb una aportació de 1000 euros l'any per a (1000 euros l'any * 4 anys = 4000 euros).

També considerem oportú, en l'apartat d'ajuts per a professors visitants, tenim programada la visita per a fer un curs d'Aditi Lahiri, de la Universitat d'Oxford, per al curs 2009-2010. El total de despeses d'allotjament, estada i pagament del curs seria de 3000 euros.

Per acabar, hem afegit una partida de material fungible i petit equipament per un total de 4300 euros i que inclou despeses de CDs per a enregistraments, fotocòpies i material de copisteria, cartutxos per a impressora, etc.

El total sol·licitat és de 100.000 euros.